

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28—
pol leta 14—
četrt leta 7—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan s večer izveščenjem nedelje in praznikov.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin, dvakrat po 7 vin, trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin, parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna Banka“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, redlamske, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26-40 | četrt leta 6-60
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posameznik številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 7. maja. (Koresp. urad.)
Uradno se razglasi:

VZHDNO BOJIŠČE.

Ob ugodnem vremenu je bilo včeraj obojestransko letalsko delovanje jako živahno. V vzhodni Galliji sta bili včeraj dve sovražni letali sestreljeni.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHDNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 7. maja. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina prestolonaslednika Rupprehta.

Pri Lensu in Arrasu je dosegel artiljerijski boj zvečer zopet večjo ljutost. Razteza se čez Bullecourt dalje proti vzhodu. Sovražnik nadaljuje obstreljevanje St. Quentin, ki je provzročilo v mestu požare in na katedrali ponovno poškodbo.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika.

Po izgubah, ki jih je prinesel dan 5. maja Francozom, so včeraj najprej odnehali od nadaljevanja svojega napada. Šele popoldne so napadle močne sile med fortom de Malmaison in Brayem; bile so do zadnjega zavrnjene. Zvečer in ponoči so se pričeli luti napadi severno Laffauxa in med cestama Soissons - Laon in Ailles. Po tridnih bojih, pri katerih smo dosegli krajevne uspehe in prizadjali sovražniku težke izgube, so naše hlabre čete obdržale vse pozicije. Med Aillesom in Craonnom so se izjavili luti delni napadi Francozov. Na »Zimski gori« so valovali boji ves dan semintja. Z brhkim naskokom smo zopet osvojili severno pobočje in je držali proti mnogim sovražnim navalom. Francoz se je moral umakniti na južno pobočje, visoka planota je ostala nezasedena z obeh strani. Chevreng je v naši posesti. 14 sovražnih letal je bilo včeraj zbitih na tla. Tudi ta veliki bojni dan bitke ob Aisni je bil za nas uspešen. Od 5. maja smo pripeljali izmed Soissons in Reimsa vjetnikov 9 oficirjev, 725 mož, plena 41 strojnih in brzostrelnih pušk.

VZHDNO BOJIŠČE.

Ne glede na posamezen ogenj je vladal na fronti mir.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

V loku Črne je narasel artiljerijski ogenj od časa do časa do znatne ljutosti. Slabejši sovražni infanterijski oddelki, ki so tipali proti našim pozicijam, so bili lahko zavrnjeni. Zapadno Vardarja so se ponesrečili sunki sovražnika na bolgarske poljske straže.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Nemško večerno poročilo.

Berolin, 7. maja. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča, dne 7. maja zvečer:

Nafrentipri Arrasu traja močan artiljerijski ogenj v posameznih odsekih. Pri Roexu ter med Fontainom in Riencourtom smo krvavo zavrnili angleške napade. Pri Bullecourt se boj še vrši.

Ob Aisni so se ponesrečili na obeh straneh Craonnella močni sovražni napadi.

Angleško - francoski velenapadi zopet odbiti.

Dunaj, 7. maja. Tudi drugi, z glavno silo vojske nad 400.000 mož izvršeni francoski napad ob Aisni in na fronti v Champagni je smatrali za ponesrečen. Pač se je Francozom posrečilo na nekaterih točkah doseči krajevne uspehe, na podlagi dosedanjih izkušenj pa je verjetno, da bodo te pozicije zopet izgubili. Izgube napadale presegajo nekako 40% vseh čet. Od do sedaj v boj postavljenih 53 francoskih divizij je izgubilo nad 20 divizij več, kakor 2/3 svojega moštva. Te velike izgube so provzročile, da je armadno vodstvo pritegnilo z drugih delov fronte rezerve.

V Italiji vlada zopet velika nervoznost.

Berolin, 7. maja. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča:

Cetrta bitka pri Arrasu je končana. Angleži kljub silnemu tlačnju ljudi in materijala na 30 km dolgi fronti niso imeli nobenega drugega uspeha, kakor da so zavzeli razvaline vasi Fresnoy severno od Scarpe.

Berolin, 7. maja. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča:

Francoski poraz dne 5. maja se je izkazal po dopolnitvi poročil za mnogo težji, kakor je bilo začetkom spoznati. Po strelski pripravi, ki je prekašala vse do sedaj izvršeno, so postavili Francozi proti višini Chemin des Dames v prvi črti nad 15 divizij ter so bili zaradi nezasišano krvavih izgub prisiljeni vreči vedno več rezerv v boj. Te rezerve so jemali z vso naglico z vseh drugih delov fronte. Velikanska armada 200.000 mož naj bi bila izvršila odločilni udarec. Najtežje izgube in minimalni krajevni uspehi so bili rezultat najsilnejšega napada, za kateri je bila Francoska zbrala vse razpoložljive sile.

Dne 6. maja popoldne je nastala pavza. Šele tekom dneva se je francoski ogenj zopet ojačil ter so se zo-

pet pričeli naraščajoči boji. Na vzhodnem krilu bojne fronte se je vršil za »Zimsko goro« od popoldneva pozno v noč z največjo ljutostjo boj. Popoldne ob 6. so nemške čete v jurišo zopet zavzele svoje izgubljene jarke ter jih obdržale proti šestkratnim besnim sovražnim napadom. Francozi so imeli tu prav izredno težke izgube ter so se morali umakniti na južno pobočje. Planota sama je nevtralno ozemlje.

Proti večeru so zbrali Francozi zopet vse razpoložljive sile in rezerve, da izvrše zopet sunek v silnem navalu na 18 km široki fronti na črti Sancy - Ailles, pa tudi ta silni napor vseh sil se je zlomil z največjimi izgubami v našem zapornem ogulju in ognju strojnih pušk in v bližinskem ognju. Boje 5. in 6. maja je šteti med najtežje in najbolj krvave izmed vseh dosedanjih francoskih ofenziv; ter jih bo šteti vse čase med najbolj ponosne častne dneve prestolonaslednikovih armad ob Aisni in v Champagni.

Berolin, 6. maja. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča: Cesar Viljem je poslal cesarjeviču to-le brzojavko: V resen, odločitev poln čas pada to leto Tvoj rojstni dan. Hvaležna in polna zaupanja zre z menoj domovina na Tvojo in druge nemške bojne fronte, ki so neomajno kljubovale vsem napadom in bodo stale tudi v novih bojih neomajne. Bog dar domovini v Tvojem sedanjem letu popolno zmago in blagoslovljen mir. — Viljem.

Izgubljeno zaupanje.

Bern, 6. maja. Rodbine francoskih internancev, ki so prišle tu skozi, izjavljajo soglasno, da je francosko časopisje od zadnje ofenzive sem izgubilo zaupanje med ljudstvom. Ljudstvo je izprevidelo, da so se mu že dolgo predlagale laži. Nekateri prorokujejo v kratkem izbruh revolucije.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

5. maja zvečer. Danes so se razvile naše operacije v stiku z operacijami angleških armad v pokrajini severo - vzhodno od Soissons in pri Chemin des Damesu. Kljub ljutemu odporu Nemcev, ki so vrgli velike mase čet v boj, so dosegle naše čete zelo sijajne uspehe na fronti kakih 6 km, tako na črti pristava Moisy - Moulin-Laffaux, kakor vzhodno od Mouline, kjer smo dospeli s svojo črto tik do

ceste Soissons - Laon. Severno od Nanteuila la Fosse in Sancyja je imel sovražnik izredno težke izgube. Opetovani protinapadi v tej pokrajini so se zlomili v artiljerijskem ognju in ognju strojnih pušk. Opazovali smo nemške kolone, ki so korakale proti Chemizju in Chamouillu. Naša pehota se je polastila vse visoke planote vzhodno od Cernya en Laonnais do vzhodno od Craonna, sedeža sovražnega odpora in njegovih protinapadov. Dospeli smo do točk, ki obvladujejo Ailetto južno od Aillesa in južno od gozda Vaulerc. Število čez dan naštetih vjetih presega v trenutku 4300 mož, katerim je prišteti še 1000 mož od včera.

6. maja popoldne. Severo-vzhodno od Soissons so Nemci izvršili ponovi številne napade z močnimi četami na pozicije, ki smo jih bili mi včeraj zavzeli. Boj je bil posebno ljut v okolici Laffauxa, severno od pristave Froidmont in severno od Brayeja en Laonnais ter od Cernya. Povsod smo zlomili nemški napor ter pognali njih napadne valove z ognjem ali z bajonetom nazaj. Do zadnjega smo obdržali svoje pridobitve. Naše čete so se na zavzetem ozemlju vstale. Potrjuje se, da so imeli Nemci tako v včerajšnjem boju, kakor tudi pri svojih protinapadih ponovi krvave izgube. Izkratka so nas napravile vse operacije 4. in 5. maja skupaj z operacijami Angležev za gospodarje večjega dela grebena Chemin des Dames na fronti 30 km. Število do sedaj naštetih vjetih znaša 5600 mož, med njimi 150 častnikov, od teh več poveljnikov bataljonov. Vplenili smo 7 topov, med njimi več težkih topov. Silni topovski boji severo - zapadno od Reimsa in v Champagni. Zavzeli smo oporišče zapadno od gore Cornillet ter po živahnem boju zavrnili dva poskusa proti našim jarkom v okolici »Visoke gore«. Nemški nenadni napad na Maisons de Champagne se je tudi ponesrečil. Z ostale fronte ni poročati o nobenem važnem dogodku.

Francoski generali.

Zeneva, 7. maja. Francoski vojni minister je izročil 8 generalov, ki so bili pri predzadnji prebitni bitki odstavljeni, vojnomu sodišču. Pričetek nove francoske prebitne bitke je provzročil v Parizu zopet veliko pričakovanje. Prvič se sklepajo v Parizu stave na izid sedanjih odločilnih bojev.

Vojna v zraku.

Berolin, 3. maja. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča: Kakor dokazuje najdena povelja, so Angleži in Francozi pred začetkom velike ofen-

zive nameravali sestreliti vse nemške balone. Od 6. aprila do konca meseca so samo Francozi ob Aisni in v Champagni napravili 46 balonskih napadov, pa se jim je posrečilo uničiti samo 5 balonov. V vseh petih slučajih so se opazovalci rešili. Meseca aprila so nemški letalci sestrelili 30 privezanih balonov entente na zapadni fronti, h katerim pride še 6 balonov.

Kritična situacija v Rusiji

Dogodki, ki so se zadnje dni odigrali v Petrogradu, kažejo, da se približava kriza ruske revolucije svojemu vrhuncu in s tem morda tudi svoji definitivni razrešitvi. Nasprotna med provizorično vlado in radikalnimi revolucionarnimi strujami, katerih vidni poglavar je Ljennin, so provzročila povodom komentarija, ki ga je objavila vlada k Miljukovi noti z dne 1. maja, v Petrogradu velike demonstracije in prišlo je celo zopet do krvavih pouličnih bojev. Ti dogodki so prisilili delavsko-vojaški Odbor, ki si je od vsega začetka lastil pravico, da v imenu revolucionarnega ljudstva kontrolira zlasti zunanjo politiko, da je moral zavzeti napram položaju odločilno stališče: ali za vlado in proti političnemu radikalizmu ali za radikale in proti dosednji oficijalni politiki revolucionarne Rusije, proti Miljukovu, Gučkovu, Rodzjanku, pa tudi proti zavezniškim, katerih zaupanje v rusko demokracijo je očitno najozje zvezano z zaupanjem v sedanje vodilne moške ruske demokracije. Iz Petrograda poročajo, da je bilo posvetovalje Odbora o položaju jako dolgotrajno in težavno. Zmagala je končno ideja, da bi imel nastop proti provizorični vladi nedogledne posledice in bi razdvojl tudi proletarijat, katerih priznana voditelja so renjski in Plehanov sta v ministrskem svetu odobrila Miljukovo noto in poznejši komentar. Nastop Odbora, ki je izjavil, da rečni komentar provizorične vlade popolnoma odvarja intencijam in idejalom revolucionarne Rusije, je odločil zmago provizorične vlade, zmago Miljukova in Gučkova nad Ljenninom in njegovimi.

LISTEK.

Polkovnik Chabert.

Francoski spisal Honoré de Balzac.
(Dalje.)

Grofica je prebledela. Ko je polkovnik to opazil, je iz ginjenosti, da je ženi, katero je nekoč gorečo ljubil, prizadel živo boleost, obmolknil; toda zadel ga je tako strupen pogled, da je takoj povzel:

— Bili ste pri . . .

— Dovolj, gospod, je zaklicala grofica odvetniku, dovolite, da se umaknem. Nisem prišla sem poslušati takih strahot.

Vstala je in odšla. Derville je hitel za njo skozi pisarno. Grofica pa je odletela kakor na perutih. Vrnivši se v svoj kabinet je našel polkovnika, ki je v največji razburjenosti z dolgimi koraki meril sobo.

— V tistih časih, je rekel, je vzel vsak svojo ženo, kjer jo je hotel; nisem pa storil prav, da sem jo slabo izbral in se zanesel na zunanost. Srca nima!

— Glejte, polkovnik, mari nisem imel prav, ko sem vas prosil, da ne pridite k meni. Zdaj sem o vaši identiteti prepričan. Ko ste se prikazali, se je grofica zganila na nedvoumen način. Toda izgubili ste svojo prav-

do. Vaša žena ve, da vas ni moči spoznati.

— Ubijem jo!

— Blaznost! Primejo in obglavijo vas kakor zločinca. Morda vam pa smrtni udarec izpodleti! Bilo bi neodpustljivo zgrešiti ženo, kadar jo hočete umoriti. Dovolite, da popravim vaše nerodnosti, vi veliki otrok! Pojdite za danes. Pazite, mogla bi vam postaviti past in vas dati zapreti v Charenton. Pošljem ji naše listine v podpis, da vas obvarujem vsakega ponesrečenja.

Ubogi polkovnik je ubogal svojega dobrotnika in se poslovil oproščajoč se na vso moč. Počasi je stopal po temnih stopnicah, zatopljen v žalostne misli in potr morda po udarcu, ki ga je pravkar zadel, udarcu, ki je bil od vseh najkrukejši in ga je zabolal v dno srca. Tedaj je prišedši do zadnjega odstavka stopnic zaslišal šumeti obleko in njegova žena je stala pred njim.

— Pojdite, gospod, ga je nagovalila in ga prišla za roko kakor je bila to nekdaj njena navada.

Nastop grofice, zvok njenega glasu, ki je postal zopet ljubeznjiv, sta zadostovala, da ohladita jezo polkovnika, ki ji je slepo sledil prav do voza.

— Vstopite vendar, mu je prigovarjala, ko ji je sluga nastavljal podnožnico.

In kakor bi začaral, je naenkrat sedel v vozu poleg svoje soproge.

— Kam se pelje milostljiva? je vprašal lakaj:

— V Grosloy, je odvrnila grofica.

Konji so e spustili v tek in skoro pustili Pariz za seboj.

— Gospod! je izpregovorila grofica z naglasom, ki odkriva eno tistih redkih razburjenj v življenju, ki nam pretresejo telo in dušo.

V takih trenutkih je vznemirjenost naše srce, vse mišice, živci, naš obraz, naša duša, telo, vsaka luknjica na nas se trese. Zdi se, kakor da bi svojega lastnega življenja ne imeli več v oblasti. Uhaja nam, beži od nas, polasča se drugih kakor nalezljiva bolezen, prehaja k njim z našimi pogledi, z našim glasom, z našimi kretnjami in usiljuje drugim našo voljo. Stari vojak se je stresel, ko je začul to edino, to prvo besedo, ta strašni nagovor: »Gospod!« Toda ta beseda je bila obenem očitjanje, prošnja, odpuščanje, upanje, obup, vprašanje, odgovor. Ta beseda je obsegala vse. Grofica je morala biti komedijantka, da je mogla toliko zgovornosti, toliko čuta položiti v eno samo besedo. Resnica se ne zna tako popolno izražati, odkritosrčen človek ne razstavi vsega tujim pogledom, pusti pa, da vidiš to, kar skriva v svojem srcu. Polkovnika se je polastil silen kes radi njegovih sumničenj, radi zahtev in njegove razsrjenosti. Povesil je oči, da ne izda svoje zadrege.

— Gospod, je povzela grofica po jedva opazljivem premoru, prav dobro sem vas spoznala!

— Rozina, je odvrnil stari vojak, ta beseda obsega edino tolažbo, ob kateri morem pozabiti svojo nesrečo.

Dve debeli, vroči solzi ste se utrnili na roke njegove žene, ki jih je stiskal, da ji izrazi svojo očetovsko udanost.

— Gospod, je nadaljevala grofica, misliti ste si morali vendar, kako silno težko sem se odločila stopiti pred tujega človeka v takem nemogočem položaju kakor je moj! Če že moram radi tega zarudevati, tedaj naj se to zgodi vsaj le v moji družini. Ta skrivnost bi morala vendar ostati pokopana v naših srcih. Odpustili mi bode, upam, mojo hladnokrvnost napram Chabertu, o katerem nisem smela verovati, da še živi. Prejela sem vaša pisma, je pripomnila živahno, ko je na obrazu svojega soproga brala nemo očitjanje, toda prejela sem jih trinajst mesecev po bitki pri Eylavi; bila so odprta, umazana, pisave ni bilo spoznati in ko sem dosegla Napoleonovo privoljenje k svojem drugemu zakonu, si stvari nisem mogla drugače razlagati, kakor da se hoče spreten goljuf norčevati iz mene. Da ne motim miru grofa Ferdauda in ne raztrgam rodbinskih vez, sem morala vsekako biti oprezná napram kakemu namišljenemu

Provizorična vlada je rešila sebe in svojo politiko ter si brezdvomno utrčila svojo pozicijo, ker se je zanj postavil reprezentativni ljudstva, delavsko-vojaški Odbor, ki ji je dal spravevalo, da ravna v interesu ruske demokracije.

Miljukov in Gučkov, ki skrivata svoje dalekosežne vojne načrte za jako miroljubne in demokratične besede, zaenkrat zopet obvladujeta položaj. Ali je ta njuna zmaga le efemerna, ali je morda z zadnjimi dogodki res Ljeningov vpliv tako oslabilen, da v bodoče ne bo mogel povzročiti nobene večje krize, to je drugo in — lahko rečemo — še nerušeno vprašanje. Najnovejši vesti kažejo, da se razburjenje v Petrogradu še ni poglobilo. Dosedaj se ne da presoditi, ali gre le za odmeve preteklih dni ali pa za novo vrenje, ki naznanja nove kritične izbruhe.

Vsekako je soditi, da se bo položaj na Ruskem kmalu popolnoma razjasnil.

KOMENTAR RUSKE VLADE K NOTI OD 1. MAJA.

Petrograd, 5. maja. (Kor. urad.) Z ozirom na dvome, ki so nastali glede interpretacije note zunanjega ministra, ki je bila priložena izjavi provizorične vlade z dne 9. aprila o vojnih ciljih zavezniških vladam, smatra provizorična vlada za potrebno podati to-le pojasnilo:

1. Nota je bila predmet dolgega in temeljitega razmotrivanja provizorične vlade ter je bila soglasno sprejeta.

2. Očitno je, da je bila v tej noti, ko govori o odločilni zmagi, mišljena rešitev v izjavi z dne 9. aprila obseženih problemov, ki se je razložila s temile besedami: »Vlada smatra za svojo dolžnost in pravico izjaviti že danes, da cilj Rusije ni gospodstvo nad drugimi narodi, niti zavajanje njih narodne posesti, niti zasedanje tujih ozemelj, marveč utrditve trajnega miru na podlagi prostega razvoja narodov.

Ruski narod noče ojačati svoje zunanje sile na račun drugih narodov ter ne namerava niti njih podjarmljenja, niti ponižanja kateregakoli naroda. V imenu najvišjih temeljev pravičnosti je zlomil ruski narod okove, ki so tiščali poljski narod. Ruski narod pa ne bo trpel, da bi izšla njegova domovina iz velikega boja ponižana ali v svojih življenjskih silah izpodkopana.

3. Pod pojmi »sankcije in garancije« trajnega miru je razumela provizorična vlada utesnitve oboroženja, mednarodna razsodišča i. d.

To izjavo bo zunanji minister sporočil veleposlanikom zavezniških držav.

Nove demonstracije in protidemonstracije.

Rotterdam, 7. maja. Med vojniki in Ljeningovci je prišlo v petek na Nevskem prospektu do novih spopadov. Ljeningovci so nosili zastave z napis: Doli z vlado, doli z vojno! Proti Ljeningu je bil izvršen atentat. Po demonstracijah so priredili pristaši vlade manifestacijo pred angleškim in francoskim veleposlaništvom. Angleški veleposlanik je zbrani množici izjavil, da tudi Anglija nima aneksionističnih namenov, temveč da mora le do skrajnosti nastopiti za Belgijo. Izjavil je nadalje, da Anglija radi tega tako ostro kon-

Chabertu. Mari nisem prav ravnala, recite?

— Da, prav si ravnala in jaz sem tisti tepec, tisti osel, tisto govedo, ki nisem bolje premislil posledice tega položaja. Toda, kam se peljava? je vprašal polkovnik, videč, da je voz zapeljal že čez mitnico La Chapelle.

— Na moje posestvo v bližini Grosleya v dolini Montmorency. Tu, gospod, hočeva skupno premisliti, kaj nama je ukreniti. Poznam svojo dolžnost. Dasi sem po zakonu vaša žena, v resnici vendar ne morem biti vaša. Vsaj ne želite, da ves Pariz govori o nas. Ne izdajava javnosti tega položaja, ki izroča mene javnemu posmehu in varujva svojo čast. Ljubite me še vedno, je nadaljevala in ošinih polkovnika z žalostnim in milim pogledom; toda, ali nisem bila opravičena, skleniti novo zvezo? V tem izrednem položaju hočem slediti notranjemu glasu in zaupati v vašo dobrotljivost, ki mi je tako dobro znana. Mari torej ne ravnam prav, da vzamem vas za edinega sodnika o svoji usodi? Bodite sodnik in stranka. Zaupam v plemenitost vaše značaja. Oprostili mi bodele posledice nezakriviljenih zmot. Priznam vam torej, jaz ljubim grofa Ferrauda. Smatrala sem se opravičeno, ljubiti ga. Ne zarudevam ob tem priznanju pred vami; če žali vas, tedaj nima nikakor ni v nečast. Čemu naj vam prikrivam resnico? Ko sem po naključju postala vdova, nisem bila mati.

(Dolgo pričudovali.)

trolira potovanja ruskih, dosedaj v inozemstvu živčih revolucionarjev, ker se nahajajo med njimi nemški plačniki. Ruski socialni demokrati tej izjavi ne verjamejo.

Kodanj, 5. maja. (Kor. urad.) »Extrablade« poroča iz Hapa: Potniki poročajo, da so inozemci v Rusiji čedalje bolj vznemirjeni. Dogodki v Rusiji se razvijajo z vso naglico, nikjer ni discipline, prava anarhija. Zlasti vznemirjeni so angleški krogi zaradi očitnega sovražstva najširših ruskih krogov. Angleži so pripravljani na neljuba presenečenja. Angleško poslaništvo je strogo zastraženo. Kerenskij je obiskal Carskoje selo, da se prepriča, da je storjeno vse, da car ne more uiti. Z gotovih strani se je namreč zahtevalo, da se car in carica prepeljeta v Petropavlovsk trdnjavo. Ko pa je hotela vlada to izvršiti, je to smatrala straža kot osebno razžalitev ter je protestirala, češ, da ni vzroka za nezaupanje.

Petrograd, 7. maja. (Kor. urad.) Reuter. Na zborovanju vojaškega sveta je bila sprejeta resolucija, ki pravi, da je smatrati oborožene ali neoborožene politične demonstracije proti vladi za izdajstvo na ruskem gibanju za svobodo.

Miljukova dvojna igra.

Turin, 6. maja. (Kor. urad.) »Stampa« poroča: Delavsko-vojaški Odbor trdi, da govori vlada doma v zmislu antianeksionističnih želj ljudstva, napram zavezniškim pa vztraja pri svojih panslavističnih in protiturskih stremiljenjih ter obljublja podpirati interese zavezniškov. Zato je vlada poslala zaveznikom 1. maja razven objavljene note, ki jo je želel Odbor, še eno tajno noto, ki je vzela prvi not vso veljavo. Politični begunec Trockij, Ljeningov somišljenik, ki se je s podporo od ministrstva vrnil iz Amerike v Rusijo, je bil v vzhodni Aziji po nalogu istega ministra, osobito Miljukova, aretiran.

Kako plašijo ruske pacifiste.

Petrogradska brzojavna agencija javlja, da je vrhovni poveljnik petrogradskih čet, general Kornilov, izdal oklic, v katerem pravi: Nemci zbirajo močne sile, da udarijo na Petrograd. V Libavi se zbira veliko nemško brodogradilni, ki bo poskusilo, čim bo morje prosto ledu, izkrcati posebno napadalo armado, morda blizu Petrograda. Kornilov zato odreja reorganizacijo vseh petrogradskih rezerv in njihovo intenzivno izvežbanje, da bo mogel ščititi prestolnico in narodno svobodo. Kornilovo povelje je spreten ruski prevod rimskega Hannibal ante portas. V drugi vrsti pa naj očitno služi tudi namenu, prisiliti vse vojaštvo, ki sedaj brez dela postopa po Petrogradu ter se udeležuje demonstracij, zopet pod strogo vojaško disciplino.

Za samostojnost Finske.

V finskem deželnem zboru je govoril senatni predsednik Tokoi o razvoju Finske, naglašajoč, da je morala Finska videti do zadnjih dogodkov v zmagi Rusije nevarnost za Finsko, vsled česar je smatral marsikateri Fince za svojo dolžnost, stopiti v službo sovražnikov Rusije. Glede bodočnosti Finske je izrazil mnenje, da je finski narod zrel za samostojnost, da je neodvisen v svojem gospodarskem in kulturnem razvoju in neodvisen tudi v svoji družabnosti, tako da lahko odloča sam o svoji bodočnosti, pri kateri ne sme priti v poštev taka zveza z Rusijo, ki bi ta ali oni narod ovirala v svojem razvoju.

Skrbi ameriških Židov.

Stockholm, 7. maja. »Rječ« poroča, da je dobil Miljukov to - le brzojavko: Ameriško Židovstvo je vznemirjeno vsled vesti, da deluje nekaj elementov v Rusiji v prilog separaten miru s centralnimi državami. Separatni mir bi imel namen, zopet uvesti prejšnji avtoritativni režim in za Žide poslabšanje prejšnjega položaja. Ameriško Židovstvo je pripravljeno, pristopiti ruskim bratom v demokratičnem gibanju, ki je edino upanje vseh v Rusiji živčih narodov.

Nato je odgovoril Miljukov: Nobena ruska stranka ni razmotrivala do sedaj niti možnosti separata miru.

Posojilo svobode.

Petrograd, 6. maja. (Kor. ur.) Petr. brz. agent. Plenarno zborovanje delavskega in vojaškega sveta je sklenil z vsemi glasovi proti 123 glasovom, da bo podpiral takozvano »Posojilo svobode«.

Brambna dolžnost na Finskem.

Helsingfors, 7. maja. Senat je izvolil odsek, da pripravlja zakon o splošni brambni dolžnosti.

Ameriški inženirji na sibirski železnici.

Ženeva, 5. maja. »Progres de Lyon« poroča: Po enomesečnem preudarjanju je sprejela vlada v Petrogradu Wilsonov predlog, da bi se sprejelo za gradbo na sibirsko železnico par tisoč ameriških inženirjev, specializistov mehanikov, da se odpravijo nedostatk in se tako zopet pridne s pošiljajo japonskega streliva.

Amerika v vojni.

DVEMILIJONSKA AMERIŠKA VOJSKA — POSOJILLO SVOBODE.

Bern, 5. maja. (Kor. urad.) »Bund« poroča, da je ameriški državni tajnik Lansing poslal ameriški poslaništvo v Bernu brzojavko, v kateri pravi, da je bil zakon o veliki ameriški armadi predvčerajšnjim sprejet z ogromno večino. Ta zakon bo dvignil regularno armado na 287.000 mož in narodno gardo na 625.000 mož, obenem pa uvaja v Zedinjene države teorijo in sistem obligatorne vojaške službe. Ta zakon pomeni nabranje kakih 2 milijonov mož tekom enega leta.

Angleška in francoska misija razmotriva z vlado, kako bi bilo mogoče vojaške, finančne in ekonomske vire Zedinjenih držav najbolje porabiti.

Kongres Zedinjenih držav je že dovolil izdati 7 milijard dolarjev ter bo izdal obligacije. Ta velika emisija bo dobila ime »Posojilo svobode za mir«. Denar, ki se bo s tem posojilom dobil, je določen za boj proti avtokraciji, je sredstvo za vojno v interesu svobodnih vlad in posebno umestno je, ker izdajo to posojilo Zedinjene države, da se izda v imenu svobode.

Pariz, 6. maja. (Kor. urad.) »Matin« poroča: Ameriška vlada je predložila kongresu zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da 1. določi maksimalne in minimalne cene za vse predmete, ki se rabijo v vsakdanjem življenju, da 2. prevzame vse tovarne, obrate in rudokope, 3. odvzame privatnim osebam proti primerni odškodnini za vsakdanje življenje potrebne blago, 4. da onemogoči spekulacije, da 5. uredi železniški promet v skladu s potrebami deželne obrambe, 6. da utesni porabo žita in 7. do se pooblasti poljedeljski minister, da nadzoruje promet z živili.

»Daily Mail« poroča, da pridejo sredi meseca maja prve ameriške vojne ladje v Evropo in da je računati na novo dobo v vojevanju na morju.

»Matin« javlja, da je ameriška vlada predložila kongresu zakonske načrte o določi najvišjih cen za vsakdanje potrebščine, o prevzetju tovarn, delavnic in rudnikov, o uredbi, s katero se omeji poraba žita, o zaplombi živil, o onemogočanju spekulacij in o prevzetju železnice po državi primerno potrebam vojne uprave.

Rotterdam, 7. maja. Roosevelt je nabral za svojo evropsko ekspedicijo 10.000 Zamorcev. Poslanec Kahn je predlagal v poslanski zbornici, da naj se vlada pooblasti, da nabere 10 ali tudi več polkov injske konjenice. Vsak Indijec, ki se da nabrati, naj dobi ameriško državljanstvo.

Oregon in Carranza.

»New York Herald« poroča iz Mehike, da se namerava mehiški vojni minister general Oregon z večjo armado Zeneva, 5. maja. Pariška izdaja boriti proti Zedinjenim državam in strmoglaviti Carranza.

Iz nevtralnih držav.

NOVI GRŠKI KABINET.

Rim, 6. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Aten: Novi grški kabinet je sestavljen takole: Predsedstvo in zunanje Zaimis, mornarica Demergis, aprovizacija Drosopulos, vojna polkovnik Charlamis.

Milan, 7. maja. (Kor. ur.) Iz poročila »Secola« izhaja, da so vsi člani kabineta Zaimis ententi prijazni. Zaimis je sestavljal novo ministristvo v prepričanju, da bo mogel nastopiti ententi prijazno. Zatrjuje se, da se bodo prejšnje kontrole upravnih funkcij zopet uvedle. Zastopnik Italije Audisio bo vodil kontrolo nad policijo, Francoz Clergeot kontrolo nad pošto in brzojavno upravo, Rus Makalinskij bo nadziral železnice in Anglež Baumont pristanišča. Vsa Grška se bo razdelila v štiri pasove. Zatrjuje se, da bosta prišla zapadna Grška in Epir pod italijansko kontrolo.

Španski ministrski svet.

Bern, 5. maja. (Kor. ur.) Lyonski listi poročajo iz Madrida: Včerajšnji ministrski svet se je bavil z vprašanji zunanje politike, z nastopanjem južnoameriških republik, z nastopom socijalistov v Rusiji in vsled tega nastalim položajem, z živlisko krizo v raznih deželah in z napredovanjem liberalizma pri vseh narodih.

Premog za Švico.

Bern, 3. maja. (Kor. urad.) Oficijalno se poroča: Pogajanja med nemškimi in švicarskimi posredovalci so končana. Pogodbe, ki se bodo predložile obema vladama v ratifikacijo, nameravajo podaljšanje dne 2. marca 1916 sklenjene in 30. aprila 1917 potekle pogodbe do 31. julija t. l. S tem je zagotovljena Švici dobava premoga in železa za 3 mesece v dosedanjem obsegu in na dosedanih podlagi. Tudi za švicarsko domačo industrijo, ki je bila posebno zadeta od nemške uvozne prepovedi, je ustvarjena možnost zadovoljivega izvosa.

Mirovno vprašanje.

HELFFERICH PROTI PREDČASNEMU MIRU.

Berolin, 6. maja. (Kor. urad.) V državnem zboru je izjavil državni tajnik dr. Helfferich: Težave pritiskajo hudo na nas in na vse narode. Angleška izstradalna vojna je pač tako ogrožen zločin, da ga svet dosedaj še ni videl. Upam, da bodo njega povzročitelji kmalu več trpeli kakor mi. Mir, ki naj prinese ljudstvu kruha, moramo še le izgovorjati, danes ga še ne moremo imeti. Sklep miru je enostavno napačno, ker vojne ne moremo prenesti. (Živahno odobravanje na desnici.)

Nemški državni kancler in vojni cilj.

Berolin, 7. maja. »Lokalanzeiger« piše danes na čelu lista z misterioznim namigavanjem: Državni kancler je odgovor na vprašanja o vojnih ciljih tako daleč odločil, kakor to poslovnik dopušča. Na dlani je domnevanje, da hoče počakati, da pride do dogodkov izredne politične dalekosežnosti, ki mu bodo olajšali njegovo stališče. V resnici se govori že dolgo, o takem dogodku, ki ga je pričakovati, in ki se ne bo, kakor upa »Lokalanzeiger«, ponesrečil.

Turčija za premirje.

Sofija, 6. maja. Turški veliki vezir Talaat paša je izjavil uredniku oficijoznih »Narodnih Prava«: Glede vseh vprašanj vlada med nami in zaveznički popolno neomajno soglasje. Borimo se za časten mir in smo pripravljeni boj prekiniti, ako bi naši sovražniki sprejeli predlog, naj se pričnejo mirovna pogajanja.

STOCKHOLMSKA KONFERENCA PRELOŽENA NA 17. JUNIJ.

Pariz, 7. maja. (Kor. urad.) »Petit Parisien« poroča, da je priredilo včeraj v Parizu 45 od 90 na Francoskem obstoječih socijalističnih zvez konferenco, da določijo svoje stališče za nacionalni kongres socijalistične stranke 27. maja, na katerem se ima razpravljati o udeležbi stranke na sestanku v Stockholmu. Predsedoval je poslanec De Gruise, ki je izjavil, da je potrebno, da se doseže za vojne žrtve odškodovanje. Vodja manjšine Longuet je prečital Brantingovo brzojavko, po kateri se sestane v Stockholmu preloži na dan 17. junija. Longuet je izjavil, da treba razdvoj v nemški socijalistični stranki in rusko revolucijo smatrati novi dejstvi, ki sta omogočili vzpostavitev mednarodnih odnosov. Manjšina bo vzdrževala to stališče na prihodnjem nacionalnem kongresu. Nato so bili prečitani razni dopisi, ki so ugotovili napredek manjšinskega gibanja v provinci, izrekli željo, da naj se skliče nemudoma internacionalni socijalistični biro.

Z ostalih bojišč.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

6. maja. Makedonska fronta. V loku Crne ves dan in ponoči silen sovražni ogenj z malimi presledki. Na višini 1050 živahen ogenj min. Na desnem bregu Vardarja južno od Gjevgelija so se po silni artiljerijski pripravi približale sovražne enote našim stražam. Zapadno od Dojranskega jezera živahen ogenj artiljerije metal min in strojnih pušk na naše prednje pozicije. V ravnini Seresa je bilo artiljerijsko delovanje na obeh straneh živahnejše. Poročnik Burkhardt je zbil vzhodno od Crne sovražni privezni balon. — Romunska fronta. Mir.

TURŠKO URADNO POROČILO.

6. maja. Fronta v Iraku. V Iraku je splošni položaj neizpremenjen. Dve ruski eskadroni s strojnimi puškami, ki sta skušali prekoračiti gornji tok Dijale, smo zavrnil ter sta pustili 10 mrtvih na bojišču. — S Kavkaške fronte poročajo samo o živahnem delovanju naših patrulj. — Na Sinajski fronti je obloži 6 naših letalcev sovražni glavni stan in neko letališče izdatno in uspešno z bombami.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

6. maja. Na trentinski fronti artiljerijske akcije, ki so bile ljubejše pri Asticu in na asijski visoki planoti. Na pobočjih Zugne, Lagarinska dolina, je vdrla ena naših patrulj v neki sovražni jarek in prinesla s seboj vojne materialja. Na juljski fronti je delovala sovražna artiljerija živahnejše pri Gorici in na severnem kraškem odseku. Naša je izvedla

koncentracijski ogenj na sosesčino Volčjedrage in Komna. Zvečer se je posrečilo sovražnemu oddelku po luti artiljerijski pripravi zasesti eno naših izpostavljenih postojank jugovzhodno Gorice. Sličen napadalni poskus na naše pozicije na hribu Volkovnjaku na Krasu je bil pa gladko zavrnjen.

Italija čaka odločitve na zapadu.

Iz italijanskih listov: Jako živahno se pečajo listi z vprašanjem, zakaj je Conrad odložil svoje napadalne načrte proti Italiji. »Messaggero« in »Secolo« hočeta vedeti to čisto natančno: ker sta Conrad in Ludendorff nesporazumljena. Razlika v mnenju med nemškimi in avstrijskim armadnim vodstvom je izredno velika, tako zatrjuje »Gazzetta del popolo« in se veseli, da je Italija rešena največje nevarnosti. »Tribuna« svari, naj nikdo ne vara samega sebe glede sovražnih namenov, ki so mnogo večji kakor pa strah pred njimi. »Stampa« pravi, naj nikdo ne podcenjuje nemških vojaških uspehov na zapadu. »Mattino« pa piše, da se ne more zahtevati od Cadorne ofenzivne poprej, dokler se v Italiji ne ve, kako teče zajec na Francoskem. To se pravi: Italija naj še nadalje čaka in naj ne preliava zopet krvi p nepotrebi.

RUSKO URADNO POROČILO.

5. maja. Romunska fronta. V smeri iz Kezdi Vasahelyja v pokrajini zapadno od Monastirske Kasinula je pričel sovražnik z ofenzivo. Ogenj naše artiljerije je pognal sovražne kolone iz jarkov. Na ostali fronti ogenj pušk in izvidno delovanje.

4. maja. Romunska fronta. V okolici Vološkantja, 30 vrst severozapadno od Focsanja, so vdrl naši oddelki s podporo infanterijskih izvidnikov, ko so prekoračili žične ovire, v sovražne jark pri vasi Vološkani, prepodili sovražnika ter dospeli zasledujoč Nemce, do Kalimane. Nemške rezerve, ki so bile prihitele na pomoč, so skušale naše oddelke obkoliti, ti pa so se, ko so si napravile z bajonetom pot, vrnili v naše jarko.

Poostrena podmorska vojna.

PRED POMORSKO BITKO?

Rotterdam, 7. maja. »Daily Mail« poroča: Za sredo maja pričakujejo ameriške vojnoladje v evropskih vodah. S tem se prične novo razdobje vojne. Pričakovati je velikih dogodkov na morju.

Potopljene ladje.

Berolin, 7. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Zopet je bilo v Kanalu, v Biskajskem zalivu in v Severnem morju potopljenih 11 parnikov, 1 jadrnica in 1 ribiški parnik s skupaj 31.000 tonami. K prej objavljenim uspehom podmorskih čolnov prištet še 8 potopljenih oboroženih angleških parnikov s kakimi 24.000 tonami in eno angleško jadrnico. Sef admiral. štaba mornarice.

Podmorska blokada Belega morja.

Stockholm, 5. maja. »Aftonbladet« poroča iz Bergna: Neki pomorščak nemškega podmorskega čolna, ki je potopil ruski parnik »Olgo« zunaj Severnega rta, poroča, da je stacioniranih 16 podmorskih čolnov v Severnem ledenem morju, vsled česar je plovba v Arhangelsk nemogoča. Z ruske strani pa so napravili proti blokadi podmorskih čolnov svoje korake. Rusi so naročili iz Južne Amerike hitre, oborožene motorne čolne. Obramba Arhangelska in Murskanske obali je poverjena angleškemu admiralu Kempu. Muničijski transport v Rusijo gre preko Vladivostoka. Kakih 500 ameriških železničarjev bo vodilo transport vojne materialja na razne odseke fronte.

Pomanjkanje na Angleškem.

Angleški kralj je izdal 2. t. m. slovesen oklic, v katerem nujno priporoča, naj ne rabijo žitne hrane vsi oni, ki si morejo preskrbeti drugo hrano in naj se glede žita sploh postopa z največjo štedljivostjo. Družine naj omeje vsaj za eno črtitino običajno porabo kruha, in tudi konjem se naj ne daje žito ali oves. Ta oklic bo štiri nedelje zapored prečit na vseh angleških prižnicah.

Rotterdam, 5. maja. (Kor. urad.) Kakor poroča »Daily Telegraph«, je parlamentski tajnik živilskega urada podal demisijsko. Zadeva se bo odložila za tako dolgo, da se ministrski predsednik vrne s Francoskega.

London, 4. maja. V Avstraliji je nakopičenih na milijone in milijone kilogramov zmrzlega mesa, ki ga pa ni mogoče poslati na Angleško, ker ni ladij. Casopisje v Londonu grozi pomorskim lordom s časopisno vojno, če ne bodo kmalu pokazali uspehov proti podmorski vojni, češ, da Anglija sedaj na morju izgublja, kar pridobiva na kopnem.

Angleško maščevanje.

London, 3. maja. (Kor. urad.) V zbornici lordov je izjavil lord - prezident tajnega sveta lord Curzon v odgovoru na ugovor nadškofo v Canterburyju in drugih napram maščevalnim korakom proti nemškimi nasilnostim, da skušajo Nemci opravičiti potapljanje hospitalnih ladij s tem, češ, da se uporabljajo

jo za prevažanje čet in municije. To očitje pa je absolutno neutemeljeno. Vlada čuti ravnotako kakor na Francoskem, da ni izbire in da je treba masovnih korakov. Francoska je storila mnogo hujše korake. Razglasila je, da bo postavila nemške vjetnike na francoske hospitalne ladje. Ali je imel ta korak uspeh ali ne, se še ne da povedati, toda od letalskega napada na Freiburg sem je bila samo še ena hospitalna ladja napadena. Lord Curzon je končal: Kar se je zgodilo, ni bil akt kaznovanja ali masčevanja, marveč previdnost v interesu našega ljudstva.

Promet v italijanskih pristaniščih.

Lugano, 3. maja. (Kor. urad.) Mornariško ministrstvo n. epodpisuje več rednih poročil o tedenskem prometu v italijanskih pristaniščih. Agenzia Stefani poroča za teden, ki je potekel dne 29. pr. m., nastopno statistiko o prometu v italijanskih pristaniščih: priplulo je 627 trgovskih ladij s 406.065 ton, odplulo 521 s 453.040 ton. Italijanske izjube znašajo tri parnike, vsebinsko ton je agentura zamolčala in 7 jaderne pod 300 ton vsaka. Značilno, da Agenzia Stefani ne priobčuje berolinskih uradnih rednih poročil o žrtvah podmorske vojne.

Razne vojne vesti.

UPOR V ITALJANSKI ARMADI?

Köln, 7. maja. »Kölnische Zeitung« poroča iz vojaškotiskovnega stana: 20.000 mož italijanske armade, ki so bili nekaj časa na dopustu na Siciliji in so se tam združili s številnimi ubežniki, se je očitno uprlo. Branili so se iti na fronto in so se upirali z rožjem policiji in četam proti njim poslanim. Italijansko armadno vodstvo hoče izdati nove odredbe in poseže vmes najbrže tudi z artiljerijo.

Dogodki v Milaanu.

Lugano, 7. maja. (Kor. urad.) V Milanu javni mir še vedno ni vzpostavljen, marveč se pričakuje, da se agitacija še stopnjuje in štrajk razširi. Socijalista stranka kakor tudi delavske združbe, katerih vodilni organi bodo imeli jutri veliko zborovanje, ne soglašajo doslej s tem gibanjem in odrekajo celo v posameznih članih izrecno vsako zvezo z njim. Vojne stranke obnavljajo javne manifestacije v prid vztrajanja v vojni.

Italijanska mislija za Ameriko.

Lugano, 4. maja. (Kor. urad.) Italijanski listi se še nadalje bavijo z italijansko mislijo, ki gre v severno Ameriko, katere član prometni minister se je že odjedal pred njo. »Corriere della sera« meni, da bo primerno princ iz savojske rodbine vodil mislijo, da se tako razloščati ameriški demokraciji, da se zbirajo vse žive sile Italije okoli konstitucionalne monarhije. »Secolo« pa polaga malo važnosti na udeležbo savojskega princa, marveč pričakuje, da bosta Marconi in Nitti izpolnila nalogo, za katere se je odločilo tako po časi zunanje ministrstvo, ki nima potrebne duševne bistrosti in elastičnosti. »Popolo d'Italia« zahteva, da doseže mislija tudi zboljšanje moralnega kredita Italije v Ameriki, ki naj pojasni, da je udeležba Italije rešila civilizacijo pogina in da ne vodi vojne kot roparske države, marveč brani nesebično s trajnimi, neumornimi vojaškimi napori stvar zaveznikov in vrhu tega zasluži uvaževanje tudi v gospodarskem oziru.

Drobne vesti iz Italije.

Uradni list naznanja, da se je parnik »San Gjorgio«, last tržaške družbe Istria - Trieste, izpremenil v polno ladjo in je proglasen za last italijanske državne mornarice. — Dne 1. maja je prišlo v Milan vse polno okoličanov protestirat proti pomenkanju živl. plenili so po prodajalnah in razbijali stekla ter uničili nekaj tračnic cestne železnice.

Nemci in Poljaki.

Berolin, 7. maja. Proračunski odsek državnega zbora je razpravljal o razmerah v zasedenem poljskem ozemlju. Državni tajnik dr. Helfferich je izjavil, da je glavna smer vse uprave na Poljskem, spravi po možnosti nemške in poljske interese v soglasje. Z ozirom na razmere, v katerih so Rusi zapustili Poljsko, se lahko reče, da je nemška uprava že doslej dosegla znatne uspehe. Zato je samo pravično in potrebno, da nosijo tudi Poljaki svoj delež na žrtvah v sedanjih vojni. Pri tožba Poljakov, da gre uredba Poljske le počasi od rok, je umljiva. Toda velika raztepenost v narodnem in v verskem oziru na Poljskem dela dano nalogo dvojno težko. Po centralnih državah proklamirana poljska politika je še danes edino prava.

Civilna pomožna služba na Francoskem.

Ženeva, 4. maja. V kratkem se izvrši štetje vseh od leta 1857. sem rojenih možkih, da se ustvari podlaga za uvedbo civilne službe.

Nemški državni zbor.

Berolin, 7. maja. Državni zbor je končal generalno debato o vojnem proračunu. Tekom debate je šef vojnega urada Gröner ostro napadel dražljive živl in rekel: Moj »ceterum censeo« je bil vedno: Predno ne bo nekaj teh lopovov obehšenih na Potsdamskem trgu, ne bo boljše. Nasproti kritiki Ledebourja glede znane odredbe proti stavkam je opozoril Gröner na splošno prepoved stavk v municijiski industriji, ki obstoja na Angleškem že od 9. junija 1915, ter na druge velike utesnitve svobode delavcev ter v izveščku podal vsebinsko 10 letakov, ki so bili razdeljeni v nemških tovarnah ter so pozivljali delavce na protest proti izstradanju ljudstvo in opozarjali na revolucijo v Rusiji. Gröner je opozoril, da obsega vsebina letakov isto tendenco, kakor jo zastopa skrajna leвица. V osebni pripombi je psl. Ledebour, izjavil, da odklanja spuščati se v zadevi letakov v kritiko z drugimi osebami, ker se da vse izrabit, da se pripravi tretjim osebam škoda. Ta incident je povzročil v državnem zboru veliko vznemirjenje.

Poslanec dr. Haackescher je stavil to-le kratko vprašanje: V angleški poslanski zbornici je član kabineta lord Cecil izjavil, da vest, da nemška vlada dobiva mast iz trupel padlih vojakov, ni neverjetna. Kaj misli državni kanceler storiti, da nastopi proti temu najpogostejšemu angleškemu obrekovanju.

Politične vesti.

Novi člani gosposke zbornice. Kakor poročajo z Dunaja, bodo že prihodnje dni objavljena imena novih članov gosposke zbornice. Med njimi se nahaja tudi im. Conrad Hötzen-dorf. Velika večina novih pearjev pripada nemškim nacionalnim strankam m. dr. dosedanjim predsednik državnega zbora dr. Sylvester, dunajski župan dr. Weisskirchner, bivši poslanec dr. Patial, štajerski nemški pesnik Peter Rosegger itd. Govori se, da je izmed Slovencev imenovan le eden član gosposke zbornice in v političnih krogih se navaja ime senatnega predsednika Upravnega sodišča, bivšega poslanca dr. Fride-rika Ploja. Imenovanje tega odličnega slovenskega politika in preizkušnega parlamentarca bi vsakakor odtehtalo več drugih imen.

Kdo bo predsednik poslanske zbornice? Nemški socijalni demokratje na Dunaju so nastopili proti kandidaturi dr. Grossa za predsedniško mesto v poslanski zbornici. Na dotični seji so se razni govorniki kar najostreje izrekli proti dr. Grossu, češ, če bi bil izvoljen, bi državni zbor najbrž sploh ne mogel delati. Dr. Gross nima ničesar tega, kar je treba za vodstvo polanske zbornice. Svojevoljen je, opravičilen ne pozna, ni ne objektivni, ne dobronoten. Če bi bil izvoljen za predsednika, bi bili na dnevnem redu poslanske zbornice vedno konflikti. Glode postopanja nemških socijalnih demokratov proti dr. Grossu so bila mnenja pri tem posvetovanju različna. Eni so bili za to, naj postavijo socijalni demokratje lastnega kandidata, drugi za to, da naj oddajo prazne glasovnice, češ, če bi tudi slovenski poslanci tako postopali, bi bilo oddanih več praznih glasovnic, kakor pa bi Gross dobil glasov. Morda bi ga to napotilo, da sploh ne zavzame predsedniškega mesta. Socijalni demokratje se še niso odločili, kako bodo postopali.

Internirani poslanci. »Venkov« poroča, da so bili internirani in konfinirani državni poslanci izpušeni. Predsednik Češkega Svaza Staněk je predlagal merodajnim faktorjem, da bi trebalo še pred sestankom parlamenta dati pravni temelj tudi mandatom tistih poslancev, katerim je mandat razveljavljen, oziroma ki mandata ne morejo vršiti. Glede nameravane amnestije obsojenim poslancem pa se v vladnih krogih ni niti razpravljalo, niti ni v tem oziru karkoli odločeno.

Nemščina kot razpravni jezik državnega zbora. Z Dunaja poročajo: V petek se je sestel ožji parlamentarni odbor, ki naj po nalogu zastopnikov strank pregleda dosedanje načrte za reformo državnozbornskega poslovnika. Vlada je predložila 2 načrta: enega je izdelal minister Hand-dorf, drugega minister dr. Bärnreither. Odbor je črtal iz obeh osnutkov razne ostre disciplinarne določbe (med njimi tudi uvedbo parlamentarne straže à la Tisza) ter tudi določbo, da je nemščina razpravni jezik državnega zbora. Vladni načrt vsebuje tudi reformo poslanskih dijet. Mesto dosedanjih povsem nezadostnih dnevnice po 20 K naj prejema jo poslanci mesečni pavšal 800 K in četrtletno stanarino 600 K. Odbor je naročil po-

slancu Steinwenderju, da naj izdela na podlagi izvršene debate poseben referat, ki bo potem predložen iz 26 zastopnikov vseh strank obstoječemu odseku.

Novost v zasedanju avstrijskega parlamenta. »Prager Tagblatt« poroča, da v novem zasedanju parlamenta se seje ne bodo pričenjale ob 11. dopoldne, marveč bo dopoldan določen za delo klubov, seje pa bodo popoldne ob 4. in trajale bodo največ po 4. ure.

Ime Austria - Este. Cesar je odredil, da preide ime in grb Austria-Este v zmislu intencij pokojnega nadvojvode Franca Ferdinanda na drugorojenega sina nadvojvodo Karla Roberta, rojenega leta 1915, in na njegove naslednike po prayu prorojenstva.

Razpor v slovenski ljudski stranki. Zagrebške »Novine« prijavljajo obširnejše poročilo o ustanovitvi »Združne centrale« v Ljubljani navajajo »Slovenec« članek, v katerem je bil pojasnjen razkol v združništvu slovenske ljudske stranke in dostavljajo tema poročila sledeče refleksije: »Evo smo prenesli iz črpnog izveščja glavnega organa slovenske ljudske stranke o »Združnem« razkolu na Kranjskem. Vsak objektivni čitatelj more lahko spoznati, da »Slovenec« na žalost ni ostal na nevtralnem zemljišču, nego je povsem odpravo zavzel stališče struje, ki se zbira okrog dr. Susteršiča. Koar hoče tu prav soditi, mora imeti pred očmi minole dogodke. Evo zgodovinsko sled: dr. Susteršič je predsednik slovenske ljudske stranke in deželni glavar, torej oseba vladnega zapena. Slovenska ljudska stranka je že davno z glasom dr. Susteršiča sklenila, da je predsedstvo neodvisne stranke nezdružljivo s službo deželnega glavarja. Vzlic temu je obdržal dr. Susteršič tako eno kakor drugo v svojih rokah, a stranka, kateri je duševni vodja dr. Krek, je temu jako nerada pritrčila, uvažujoč argumentacijo dr. Susteršiča, da je to samo začasno in da je to najboljše za interese slovenskega naroda. Med tem je po kratkem času prišla vojna, a dr. Susteršič niti mislil ni na to, da razdvoji oni dve nespojilivi službi. Vrh tega ni hotel sklicati eksekutivnega odbora stranke, a tudi »deželni odbor« je ostal na strani. Vsa moč se je združila v eni roki. Seveda ni mogla stranka tega trpeti, a na čelo nezadovoljnih se je postavil dr. Krek. Susteršič je na to enostavno iz svoje oblasti vrget iz stranke dr. Kreka v 40letnici njegovega delovanja in z njim tudi prof. Jarca. To je začetek zla. A kdo mu je provzročitelj? Prav veli »Slovenec«, da so danes usodopolni časi za slovenski in hrvatski narod, da nam mora biti vsem pred očmi jaka in velika sloga vseh nacionalnih energij, da morajo vsi naši možje »na krov«. Mi smo v svojem listu večkrat opozorili na posledice, ki jih prinese seboj razkol v slovenski ljudski stranki, mi smo podarjali, da v naši politiki ne smejo biti merodajne osebe, nego narodne koristi. Med tem pa je »Slovenec« temu svojemu opravičenemu stališču nasprotnoval, ko je zapustil strogo nevtralnost stališče in ko se je zavezal za novo »Združno centralo« ter brani njen porod. Nam vsaj, ki ne moremo dobro poznati »notranje zadeve kranjske«, nikakor ne gre v glavo »Slovenec«a trditve, da združni razkol ne bo vplival na politične razmere v Sloveniji. Gospodarske organizacije so temelj političnih organizacij. Če ni šlo za politično ločitev, čemu je potem vobče osnovana nova »Združna centrala«? »Slovenec« pravi, da se je to zgodilo zaradi demokratičnega načela avtonomije poedinih zadrug. Ali ni to čudna argumentacija? Po demokratičnem načelu avtonomije je premagala na glavni skupščini »Združne zveze« dne 30. dec. lanskega leta skupina dr. Kreka z ogromno večino pristaje dr. Susteršiča. Manjšina pa, namesto da se je po demokratičnem principu in glede na življenjske interese slovenskega naroda pokorila večini, se je odcepila in hodi zdaj z nekdanjim ravnateljem Travnom okrog zadrug na Kranjskem, da dobi čim več pristavev, a na drugi strani kriči, da ni kriva razkola. Nam se zdi, da vzrok razdoru ni »avtonomija« nego politika. »Slovenec« govori tudi o treznih opombah dr. Susteršiča, ki jih večina ni hotela poslušati. Sam priznava in poudarja načelo svobode in avtonomije, a po tem načelu ima vendar večina pravico, da postavi sebi na čelo novo ravnateljstvo. Ekspertiment z »lirsko banko« ni uspel pa evo povsem avtonomne »nepolitične« centrale.

Da se spoznamo. Cenzurirana »Edinost« piše: V zadnjih časih se je med glavnimi zagovorniki onih znanih nemškionacionalnih »belan-gov«, ki v svojem bistvu ne pomenjajo nič drugega kot najbrezobzirnejše ponemčevanje vsega avstrijskega javnega življenja ob najdoslednejšem zatiranju vseh ustavnih zajamčenih pravic nemških narodov, posebno odlikoval takomimeno-vani nemški »volksrat« za Trst in Primorje. Radovedni smo vedno bili, kdo so neki ti tržaški »volksratovci«, ki se s tako besnostjo zaletavajo v naše pravice, toda kakor je bilo dosedanje delovanje nemških »volksratov« strogo tajno, zavrtno, tako so se tudi skrbno skrivala imena vseh onih ljudi, ki predstavljajo te »volks-rate«, posebno pa onega v Trstu. V nedeljo, 29. aprila t. l., pa so na Dunaju zborovala razna nemškionacionalna društva, da zavzamejo svoje stališče napram novemu položaju v Avstriji. V poročilu o tem zborovanju nahajamo navedena tudi imena zastopnikov »volksratov« za Dunaj in Dolno Avstrijo, Češko in Trst.

Zastopnik tržaškega »volksrata« je bil — dr. Gugenberger. Torej vendar enkrat vsaj eno ime. In kdo je ta dr. Gugenberger? V Trstu je bila samo ena oseba tega imena, in sicer dr. Karel Gugenberger, konceptni uradnik pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic. Vprašamo le, kaj bi se zgodilo uradniku državnih železnic slovenske narodnosti, če bi roval na tak način proti Nemcem, kot rujejo nemški »volksrat«i proti slovenskim narodom?

Bethmann - Hollweg in grof Czernin. Nemški drž. kancelar Bethmann - Hollweg je čestital avstro-ogrskega ministru zunanjih del grofu Czerninu na odlikovanju s Stefanim redom. Minister grof Czernin je v svoji brzojavni zahvali izjavil, da je zveza z Nemčijo fundamnt avstro - ogrske politike.

Maura proti vojnim hujšakem. V areni v Madridu je govoril 2. t. m. bivši španski ministrski predsednik proti vojnim hujšakem na Španskem, naglašajoč, da želi španski narod ostati tudi v tej kritični uri zunaj vojne. Vendar ne more ostati španski narod izoliran ter mora paziti, da ga druge države ne izolirajo. Naglašal je, da Španška posebno trpi vsled blokad, hemske in angleške. Če potem Španška protestira proti kakemu kršenju svoje nevtralnosti, to še ne pomeni, da se pridružuje Španška nasprotnikom one države, proti katere nastopu je protestirala. Španška mora biti danes zadovoljna s svojo usodo, ker je preslabotna. Za tuje interese pa se Španška tudi ne sme boriti, ker niti sama sebe ne more braniti. Po svoji naravi in zgodovini pripada Španška zapadni skupini narodov, zato ima interese na tem, da ostane v tej skupini, toda ne v škodo svoje suverenitete, ne ponižana. Prenehati mora angleško gospodstvo nad špansko obalo, prenehati nasilje v Gibraltarju, tudi krivica, storjena Španški leta 1912, glede Tangerja, se mora odpraviti. Laž je, da bi pogodba v Kartageni silila Španško v vojno. Tudi ni res, da se bojuje ententa za slabotne narode, ne da izgine vsako vojaško gospodstvo s sveta, saj je tudi gospodstvo na morju enako moreče. Tudi nas Nemčija ni razžalila, da bi nastopili proti njej. O udeležbi Španške na mirovni konferenci si obeta le malo ter je sedaj prva naloga Španške, da odpravi v svoji notranjosti nered in ustvari podlago za svoj bodoči razvoj.

Miljkov obeta Srbom zlate gravoje. Bern, 7. maja. Miljkov je izjavil petrogradskemu srbskemu poslaniku: V imenu vlade in naroda Vas zagotavljam, da Srbija ne bo le dobila vsega nazaj, kar je imela, temveč da bodo tudi uresničene vse njene narodne aspiracije. Interes Evrope zahteva, da izide iz svetovne vojne nova, svobodna, velika Srbija, ki bo tudi nam v zaščito. Ko se bo sklepal mir, mora dobiti Srbija take meje, da bo v bodoče zavarovana proti vsaki invaziji.

Ženska volilna pravica v Italiji. Preko Lugana poročajo, da se ministrski predsednik Boselli poteguje za uvedbo ženske volilne pravice. Ni pa gotovo, ali naj se uvede reforma takoj ali polagoma.

Reforma na Romunskem. Romunski parlament je sklican za 17. maj v Jassy ter bo razpravljal o vladnih predlogah o uvedbi splošne, enake in tajne volilne pravice, s čimer se bo dvignilo število volilcev od 180.000 na 1.200.000, in z agrarnim zakonom, ki namerava razdeliti državno posest in razlastiti veleposestvo, tako da bodo imeli mali posestniki v rokah 85 odstotkov dežele.

Kirgizi na Ruskem. Iz Petrograda poročajo, da dolži rusko ljudstvo Kuropatkina, da je skrivoma oborožil prebivalstvo. To pa ni resnično. Kuropatkin je izjavil, da je dal razdeliti 160 pušk civilnim osebam, da se morejo braniti proti napadom Kirgizov, ki so v distriktu Seminečenski ubili 4000 Rusov.

Ameriška sodba o trajanju vojne. Na razgovoru z guvernerji posameznih držav, ki so sedaj zbrani na posvetovanju v Washingtonu, je izjavil tajnik notranjega departementa Lane, da bo trajala po njegovem mnenju vojna več let.

Nemčija ima zadosti živl, da vzdrži še dve leti in delj. — Brazilski zunanji minister. Havas poroča, da za brazilskega zunanjega ministra ni bil imenovan Souza Dantas, marveč Nilo Picinto. — Novi brazilski zunanji minister. Ker je moral brazilski zunanji minister Nemec dr. Müller odstopiti, je prevzel zunanje ministrstvo Souza Dantas. — Japonski načrt. Iz Pariza poročajo, da je Japonska od leta 1916. pomnožila svoje trgovsko brodogradbo za 200.000 ton ter da namerava monopolizirati plovstvo na vzhodu. — Vladni škandal v Pekingju. Glasom poročila »Tempa« iz Pekingja, je bil finančni minister aretiran, železniški minister pa je zaradi pomevrb pobe-gnil.

Vesti iz primorskih dežel.

General Borojevič o Dalmatincih. Profesor Bruno Lovrič priobčuje v »Naš. Jedinstvu« mišljenje generala Borojeviča o sokolih junaškega hrvatskega Krasa in sinje Adrije. Borojevič je rekel: »Vi želite, da Vam povem svoje mišljenje o vojakihi iz Dalmacije, predvsem o junakihi 22. polka. S tem me spravljate v toliko v neprimliko, kolikor ne vem, kako bi začel in kako končal. Da povem prilično: Dalmatince je hraber kakor lev in zvest kakor pes. Skozi in skozi zaupen je do ganotija, vdan voditeljem, ki ga razumejo in znajo z njim postopati; po naravi trd kakor domovinski mu Kras, skoro brez vsake zahteve; Dalmatince je ob Soči izvršil čudežna junaštva. Ne nekaj dni, ne nekoliko tednov, marveč cele mesece neprestano v prvi črti, čez dan v boju, ponoči delajoč okope in to vedno v sovražnem ognju, so ti vrli junaki obdržali svojo veselo narav v toliki meri, da se mora človek začuditi. Drzni v borbi, drugače mirni in dobri kakor otroci. Ob svojih najtežjih trenutkih pri Soči sem se čutil nad vse srečnega, ker sem mogel na najnevarnejših in najvažnejših točkah porabiti tri dalmatinske polke, dobro vedoč, da te točke nepadejo, dokler ne pogine tudi poslednji Dalmatinec.«

Odlikovanja. Župnik v Prvačini Josip Primožič je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrosne svetinje v priznanje posebnega patrijotičnega in požrtvovalnega delovanja pred sovražniki.

V italijanskem vjetništvu se nahajajo po poročilu, došlem informacijskemu uradu v Vagni: Ivan Bačar iz Trsta, 22 let; Fran Bačar iz Sela, 21 let; Fran Bek iz Lokavca, 24; Fran Bandelj iz Šmarji, 33; Avguštin Devetak iz Gorice, 33; Mihael Pertovič iz Kanala, 42; Alojz Podgornik iz Vrtovine, 21; Srečko Goljevšek iz Bat, 24; Ivan Hvalič iz Kromberga, 21; Anton Kristančič iz Vižovelj, 20; Viktor Mrak iz Ločnika, 32; Josip Nardin z Vogrsekega, 42; Jakob Zuljan iz Dolenj, 40; vsi so v Avezzanu. Za mrtvega je naznanjen Fran Podgornik iz Ajdovščine, umrl dne 8. decembra 1916, pokopan v Viški.

Županstvo Komenskog, sedaj v Sežani, naznanja svojim občinarjem, raztrešenim širom Avstrije, da se je doslego s prošnjo, da so začela posamezna vojaška krđela v županstvu občine Komen starinarino plačevati. Ker pa županstvu mnogo družin še sedaj ni prijavilo svojega sedanjega bivališča ali mogoče preselitve itd., se vabi iste, da to takoj store v svojo lastno korist in olajšavo točnega uradovanja. Pripomni se pa, da vojači niso po vseh hišah nastanjeni. Onim, ki se pritožujejo, da ne dobijo točnega odgovora ali rešitve, če se na županstvo v kateri zadevi obrnejo, se pa naznanja, da županstvo nima samo s par strankami korespondence, temveč s celo občino. To v znanje.

Zaplamba premoženja. Tržaško deželno sodišče je izreko zaplembo imetja naslednjih oseb: Ubaldo Falconetti, rojen leta 1881. v Trstu, oženjen, v zadnjem času oficijant pri krminskem okrajnem sodišču, zaradi utemeljenega sumna, da je zagrešil zločin proti vojni moči države; Jurij Lussich, rojen l. 1891. v Trstu, Lloydov uradnik, zadnji čas črnovojniški nadporočnik 89. pešpolka; Dominik Martinec, rojen l. 1883. v Coronu pri Gradiški, zidar, zadnji čas deseterik lirskega lovskega bataljona št. 2; Alojz Grandis, rojen leta 1897. v Trstu, dijak, zadnji čas pešec lirskega lovskega bataljona št. 2; Anton Blas o n, rojen leta 1877. v Gradiški, oženjen, kmet, zadnji čas pešec lirskega lovskega bataljona št. 2; Raimund Kleinhaus, rojen leta 1896. v Trstu, kurjač, zadnji čas deseterik lirskega lovskega bataljona št. 2; vseh pet, ker so utemeljeno osumljeni, da so zagrešili zločin ubega k sovražnikom.

Čitalnica v Pulju zaprta. Čitalnica v Pulju je zaprta in mnogi mislijo, da je društvo razpuščeno. »Hrvatski List« pravi, da čitalnica ni razpuščena, čudno pa je, da je to središče hrvatskih izobražencev prespalo ves dosedanjí vojni čas, ko je bilo raznih prilik, da se društvo izkaže na tem ali onem polju. Zeli, da se izvoli nov odbor in prične novo življenje, mogoče z dobrodelnim koncertom, kakor že nekateri.

Akacija, da se istrskemu siromašnem prebivalstvu preskrbi živeža po zmernih cenah. Deželna upravna komisija je istrskim občinam, v katerih je pomankanje živeža posebno hudo, dobavila različnega živeža, kakor osušenega mesa, mesa v konzervi, slaniku, sira in salama, da se porazdeli med siromašnejše prebivalstvo ob jako znižanih cenah. Ker je — radi prekomerno visokih cen — siromašnemu prebival-

Spominjajte se „Rdečega križa“.

stvu skoro nemogoče, nabaviti si omenjenih življenjskih potrebščin, je deželna upravná komisija sklenila, da olajša njih nabavo, odredivši, da se cene za rečene življenjske potrebščine — ki jih je še možno dobiti — znatno znižajo. Razlika med prodajno in kupno ceno se poravnava iz državnih fondov in gre v tem pogledu posebna hvala njegovi ekscelenci, gospodu namestniku dr. Alfredu baronu Fries - Skene, katerega skrbi se je posrečilo, da se iz državnih fondov dobi primerna vsota za izvedenje omenjene akcije. — Predsednik Lasciac I. r. Militarizacija ribolova v Primorju.

Vsled ukaza vrhovnega vojnega poveljstva, bodo izvrševali ribolov odslej ribiči, ki so v vojni službi in ribiči po poklicu, stari 50—60 let, sporazumno med politično oblastjo in vojaško upravo. Svrha te ureditve ribolova je, kolikor mogoče izdati prehrana primorskega prebivalstva in primorskih obrambnih formacij.

Madžarske legitimacije. »Naše Jedinstvo« v Splitu piše: Iz Dugega Rata nam sporočajo, da se izdajajo madžarske legitimacije. V Dalmaciji?

Reka. Meseca aprila se je rodilo 68. umrlo pa 156 oseb, porok je bilo 9. — Aprovizacija naznanja, da je dobila partijo vledenih zajcev, ki se bodo prodajali po 11 kron komad; kdor vrne kožo, dobi zanj 1 K. — V nadvojvodski vili so otvorili v nedeljo umetniško razstavo. — Od 1. maja dalje uraduje na Reki državna policija. »P. L.« pravi, da ta tudi politični važni akt je bil izvršen brez vsake svečanosti in ni izzval prebivalstvu nikake emocije. — Pri lad-jedelnici Danubius je stopila iz tramvaja 14letna Ivana Volarič iz Zameta, padla in si pretresla možgane. — V mestno bolnišnico so prinesli 64letnega Filipa Grzeviča, ki se je onesvestil na ulici; v bolnišnici je povedal, da ga je žena izgnala iz hiše, češ, da je star in bolan.

Kdor vé, kje se nahaja Janez Miklavčič, občina Kožbana, po domače vas Brce od Gorice, naj to blagovoli sporočiti na naslov Jožef Koršič pri g. Goropevsku, Trbovlje II., Štajersko.

Zapor zaradi davkov.

Dr. Robert Kermavner.

Nova zakonodaja nam prinaša novih poskusov. Niso to nove ideje, nove misli, katere bi bila rodila vojna. Bistvo sicer priznanega greha tistega, ki se skriva davčni oblasti, je že mnogo let sporno v teoriji. Sedaj so prodrl tudi v davč. prakt. pripadniki najskrajnejšega radikalizma. Ta struja zastopa stališče, da je bistvo davčnih pregreh isto, kakor goljufije. »Kdor drugega v zmotu zapelje, iz katere se škoda napravi komu«, ta je goljuf, — davčni grešnik napravi državi škodo s tem, da jo ali njene organe premoti. . . . Ta je ravnotako goljuf. Tako uče eni! Druga struja, zmernejša, ki je tudi v zakonodaji pri nas vladala dosedaj, ugovarja temu in zanikuje obstoj ene navedenih premis goljufije, en znak učinku goljufije, namreč škoda. Kdo je oškodovan po davčnem grešniku? Država? Nikakor ne! Država ima ravno od teh davčnih grešnikov lepe dohodke, s katerimi računa v svojem letnem proračunu vsako leto, kot z rednimi dohodki, ona je krita za svoje eventualne izgube vsled davčnih grehov z dohodki, ki jih dobiva ravno od teh grešnikov, ki bi jih pa ne imela, ako bi teh ne bilo. Kogar zaloti, ga prime in pošteno stisne. Kje more tu dokazati, da je oškodovan? Še več ji nesejo morda kazni, ki jih sme predpisovati prevarikantom zaradi samega, popolnoma ponesrečenega poizkusa prikrivanja! Trgovci na deželi je izkazoval iz nevednosti, nemarnosti, nagajivosti, lahkomišelnosti, popustljivosti, površnosti ali pa še rajši iz vseh teh lastnosti skozi deset let vsako leto izgubo ali pa 100 do 200 K dohodkov. Dobival je vsako leto predpisane poizvedbe v obliki pomislekov zoper pravilnost napovedi, a je odgovoril vselej, da ostane pri svoji napovedi. Po preteku deset let dobi davčna oblast neprijetno nalogo, da ga povabi kot obdolženca davčne krajšbe predse in vpraša, od česa živi in kako krije svoje potrebščine. V tem času so mu že na pol dorasli otroci, trije hodijo v mesto v šolo, za vsakega mora šteti na mesec po 80 K, tedaj skozi deset mesecev po 240 K, ali na leto 2400 K. . . . Kje dobiva denar za to? Kje jemlje za sebe in ženo obleko, hrano, obutev? Obdavčen je bil vsako leto od dohodka 8000 K, plačeval je tedaj dohodnine na leto 184 K 50 vin, v desetih letih je plačal 1845 K. Ker je ponavljal svoj davčni greh skozi celih deset let, predpíše se mu samo sedemkrat, znesek prikrivanja dohodnine: 7 krat 1845 K je 12.915 K. Če bi bila njegova napoved obveljala, ne bi bilo nič dohodnine, če bi bil toliko napovedal, kolikor so ga obdavčili, bi bil plačal 1845 K, tedaj za 11.070 K manj, nego mora plačati samo kazni. Tako na mora plačati poleg že plačanih 1845 K davka še povrhu kazni, skupaj tedaj 14.760 K. . . . Ali ima država kako škodo? Nasprotno! Država je trgovca oškodovala za 12.915 K! In za to naj bo revež še zaprt po vrhu? To je druga stran slike, podprta napačno z računom. (Dolje prih.)

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje zunanega ministra.** Cesar je podelil zunanemu ministru grofu Czerninu veliki križ reda Sv. Stefana.

— **Odlikovanja.** Na soški fronti so bili odlikovani s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda: Korporal Janez Rozmanec in topničarji: Franc Brulc, Dionizij Peterca in Tomaž Smolej.

— **Odlikovanja.** Z bronasto hrabrostno svetinjo so bili odlikovani sledeči slovenski fantje od c. kr. gorškega strelskega polka št. 2. M. G. K. I. Tonček Kastelic, Mirna; Tomaž Kolenc, Mirna peč; Jožef Veber, Predgrad; Jožef Kastelic, Zatična.

— **Šesto vojno posojilo.** Deželni odbor kranjski je razposlal na vse občine v deželi okoličnico, v kateri se županstva pozivljajo, da svesti si resnega časa in domoljubne dolžnosti vse store, da se občine pri VI. vojnem posojilu znova častno izkažejo tako, da občine same podpišejo kar največje svote, pa tudi intenzivno vplivajo na občane, da v obilnem številu in s čim znatnejšimi sredstvi pripomorejo do sijajnega uspeha vojnega posojila.

— **Šesto avstrijsko vojno posojilo.** Poštna hranilnica na Dunaju objavlja, da bodo podpisovalcem VI. vojnega posojila priznane sledeče ugodnosti: prvič $\frac{1}{2}\%$ bonifikacija (kakor pri prejšnjih vojnih posojilih), tako, da se zniža kurz 40letnega $\frac{5}{2}\%$ amortizacijskega posojila na 92, in kurz 10letnih $\frac{5}{2}\%$ državnokazničnih listov na 93,50; drugič: poleg te bonifikacije se pri amortizacijskem drž. posojilu podpisovalcem odobrijo še enomesečne obresti, ker se namreč $\frac{5}{2}\%$ kosovne obresti tega posojila računajo šele z 1. majem 1917, dočim teko kuponske obresti v smislu izdanega prospekta od dne 1. aprila 1917 dalje. Tako se dejanski prevzemna cena 40letnega amortizacijskega posojila zniža na 91,54. — Pojasnila daje oficijelno subskripcijsko mesto in članica konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij Kranjska deželna banka v Ljubljani.

— **Beethovnova maša v C-duru.** Včerajšnji koncert frančiškanskega pevskega zbora je privabil še dokaj občinstva v frančiškansko cerkev, tako da je pričakovati za »Soški sklad«, kateremu v korist se je koncert vršil, čisto lep prispevek. Izvajala se je Beethovnova maša v C-duru ter so jo peli pevci in pevke frančiškanskega zbora s hvalevrednim uspehom. Posebno učinkovito se je glasil »Gloria«, ki je v svoji varijoznosti, s tenor-solom in prestopanjem iz lege v lego ter svojo melodiko brez dvoma ena najlepših točk maše. Tudi »Credo«, zlasti v svojih končnih stavkih, učinkuje nad vse mogočno ter slika od početka boječe izpovedanje vere, ki se čedalje bolj zgošča v prepričevalno trdno naglašanje verstve ter konča z mogočno sliko vstajenja Gospodovega. Posebno omeniti je še zadnji del maše »Agnus«, ki ga je zbor absolviral kljub zelo težavni kompoziciji z vso čistostjo. Iz obupajočega »miserere« se dviga prošnja do Gospoda za večni mir, upanje narašča, vedno večje, vedno večje, dokler se ne izpolni obljuba, še odmevajo spomini na plaho negotovost, — a dovršeno je in izpolnjeno. Odveč bi bilo na dolgo govoriti o skladbi sami, v kateri je izbral Beethoven z veliko ljubeznijo najrazličnejše motive, ki mu jih daje besedilo, zadostuje, da ponovimo, da je pevski zbor prav vrlo absolutno svoj nalog in da so tudi solisti z brezhibnim izvajanjem svojih partij prav odlično pripomogli do lepega in veličastnega učinkovanja težavne skladbe.

— **Česka predstava v deželnem gledališču.** Veseloigra »Tretje zvonjenje« ni posebne kakovosti sicer ali spretno je razpletena in polna prizorov, ki nudijo igralcem priliko, da izkažejo vrline in vežejo občinstvo. Od kraja do konca sledimo igri z zanimanjem in prijetno razpoloženje se izraža s smehom med igro in živahnim ploskanjem ob koncu posameznih dejanj. Prvega in drugega je bilo obilo, po trikrat celo so se morali prikazati vrli igralci in igralkе: resni možak župan Sadilek, dražestna hčerka Ruženka, ljubka vdova Kvachkova, odvnetnik dr. Hudec v vednih zadregah, patetični Zvezdinski, premeteni Pilz, glasni Kaštyl in drugi. Vsebinsko velesoigra smo priobčili včeraj, danes moramo le konstatirati, da so jo igralci izvedli tako pač, kakor znajo umetniki praškega Narodnega divadla, kjer ima gledališka umetnost jedno najlepših svojih svetil v naši državi. Gledališče je bilo polno in občinstvo zadovoljno. Uspeh je torej zadovoljiv na obe hoteni strani: podati ljubljanskemu občinstvu, ki tako koprni po gledališču, lep večer in nabrati novih prispevkov za splošni fond. Na soški fronti so bili č-

Eki umetniki in prirejalci so hnakom hipec razvedrila, dali pa so ga tudi nam v zaledju, kamor pogostoma sega besno artiljerijsko grmenje s soške fronte. Češke igralkе in igralci, ki so nastopili: T. Brzkova, E. Engelbertova, J. Kronbanerova, L. Matejčkova, Z. Rydlova, E. Vrchlicka, A. Cepela, K. Kolar, V. Merhaut, J. Steiner, E. Tosat, K. Vana, E. Viesner in V. Zintl so se mogli prepričati, kako jim je občinstvo hvaležno za prijetni gledališki večer in kako si želi časov, da bi zopet privitala gledališka umetnost v Ljubljani. Mehka češčina je prikopno zvenela z odra in ni delala občinstvu nikakih težkoč. Umevno, da je češka predstava privabila v gledališče mnogo v Ljubljani se mudečih Čehov. Na koncu predstave so bili podarjeni igralkam šopki. . . . Za malo časa smo bili premaknjeni na prostor, kjer se pozabijo vedno hujše todobne skrbi in ko smo zapustili ta prostor, si je domov grede marsikdo mislil: Kako lepo je v mirnih časih!

— **Išče se Jožef Kozina,** iz Dvorske vasi, št. 23, p. Vel. Lašče na Dolenjskem. Pogreša se od 12. avgusta 1916. Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Antonu Berdonu, stanujočemu v Dvorski vasi, 23, na Dolenjskem.

— **Ljubljanska kreditna banka.** Subskripcija novih delnic Ljubljanske kreditne banke v znesku kron 2.000.000 — se je končala s popolnim uspehom in so došle prijave znatno presegle število za subskripcijo določenih delnic. Repartacija se izvrši tekom prihodnjih dni. Počeni s 15. majem t. l. znaša vplačana delniška glavnica Ljubljanske kreditne banke K 10.000.000.

— **Smrtina kosa.** Umrl je po dolgem, hudem trpljenju gospod Dragotin Fakin, strojni vodja mestne elektrarne ljubljanske, vrl narodnjak in zvest prista narodne napredne stranke. Blag mu spomin!

— **Poročila se je lastnica** tvrde Franc Čuden v Ljubljani gospa Josipina Čuden z g. Josipom Šelovinom, sotrudnikom tvrde Feliks Urbanc.

— **Antonijs Lerchove ustanovo** letnih 70 K razpisuje vlada. Upravičene so revne gospodične plemškega stanu od 6 do 18 let, prebivajoče v Ljubljani. Razglas je nabit na magistratu.

Sedež okrožnega zdravnikarja za zdravstveno okrožje Višnja gora. C. kr. deželna vlada je sporazumno z deželnim odborom premestila sedež zdravnikarja zdravstvenega okrožja Višnja gora iz St. Vida pri Zatičini v Ivančo gorico.

Tatvina. Neznani tat je ukradel Frančiškovi Končanovi v Babni gori 700 kron denarja in dve židani rutli, nekaj mesa, jajec in sladkorja. Enajst kokoši v vrednosti 110 K je bilo ukradenih Ivani Blaznikov v Skotji Loki. Arretirani sta radi tega dve sumljivi ženski.

— **Rekviriral** je na Spodnjem Štajerskem včasih kot četovodja občežen, včasih kot kadetni aspirant neki človek, ki je tudi pridno globil kmete z 20 do 40 K in seveda takoj pobral dotične zneske. Okoli Konjice, Rogataca, Slov. Bistrice in Celja se je klatil in »rekviriral«. Posestnici Neži Močnikovi v Kalobju je izmaknil 2600 kron. Sedaj so končno prišli teko človeka, ki se piše Anton Jevšenak in je doma iz Vel. Lipoglave. Že večkrat kaznovan, dezertiral je že trikrat od 26. strel. polka.

Samomor nadlovca Pavla Eisenpassa. Graška »Tagespost« je poročila 4. t. m. iz Kranja z datumom 1. maja: »Nadlovca barona Borna. Pavel Eisenpass, si je pri Sv. Ani pod Ljubljem končal življenje s strelom v srce. Na Eisenpassu so v zadnjem času opazili znake blaznosti.« Citatelji se gotovo spominjajo, kaj se je bilo pred leti zgodilo na Begunjski nad Radovljico na Gorenjskem, kjer je izgnil kmetski mladenci Rožič in so potem našli njegovo truplo, a pozneje tudi njegovo glavo, z znaki, da je bil Rožič ustreljen in mu je bila potem glava odrezana. Rožič in tedanjni jurist Sink sta bila na Begunjski. Rožič je imel pri sebi flobertovko. Nevedoma sta zašla v lov barona Borna, kjer ju je opazil Borna lovca Eisenpass, ki je streljal na nju kot »divja lovca«. Sinku se je posrečilo uiti, Rožič pa je izginil. Truplo so pač našli kmalu potem, glavo pa veliko pozneje. Zdravniški izvedenci so bili mnenja, da je bila glava odrezana od trupla. Vršila se je razprava pred ljubljanskim deželnim sodiščem, a sodniki niso smatrali Eisenpassove krivde za dokazano. Eisenpass si je sedaj sam vzel življenje.

Črne kose v Zagrebu. Soproga zagrebskega odvjetnika dr. Antolkovića je obolela za črniimi kozami. Bila je prepeljana v izolirnico, kjer je njeno stanje zelo opasno. Hiša, v kateri stanuje dr. Antolković (na Zrinjskem trgu), je strogo izolirana in zastražena.

Igralni spored Kino Idealna za danes: »Lizka z marcipanom« ali »Osveta mrtveca«. Kriminalna drama v 4 delih, vzprijazena po neki noveli. Režija je v spretnih rokah Richarda Oswalda, predstavljalca glavnih vloge znamenita Rita Clermont. Poleg tega se še predvaja izborna trodejska veseloigra »Teddy gre v gledališče«. V petek posebni večer »Maščevanje«. Velik igrokaz v 6 delih. Predstave od 4. dalje, ob nedeljah ob pol 11. in od 3. ure naprej.

Naiden je bil včeraj pod Tivoli-jem dežnik. Kdor ga je izgubil, ki dobi v Knafovi ulici št. 10, III. nadstropje.

Beguncem, invalidom, revnim slojem, kakor tudi šolski mladini se nudi posebna prilika z nabiranjem in sušenjem sedaj zelo potrebnih zdravilnih zelišč, priti do postranskega dobrega zaslužka. Natančna pojasnila daje tvrdka R. Luckmann, preje Josip Leuz nasl. v Ljubljani, Ahacljeva cesta št. 10, v bližini sv. Petra cerkve.

Aprovizacija.

† **Predpisi o prodaji petroleja.** Petrolej na drobno prodajati smejo do konca avgusta samo tisti trgovci, ki jih določi politično okrajno oblastvo. To oblastvo sme tudi določiti vsakemu trgovcu okoliš, katerega naj preskrbi s petrolejem. Trgovci smejo oddati petrolej le proti prejemni nakaznici, glaseči se na ime, in sicer v množinah in v času, ki je naveden v nakaznici. Petrolej se sme v prometu na drobno oddajati le: industrijskim in obrtnim podjetjem, ki delajo za potrebo vojske; industrijskim in obrtnim podjetjem, ki iz obratno - tehničnih vzrokov ne morejo dela prekiniti in ki so vsled tega navezani na pončno delo; industrijskim in obrtnim podjetjem, ki rabijo petrolej za tehnične namene (snaženje strojnih delov, mazanje sestavnih delov topov, pri izdelovanju stekla itd.); rudarskim in topilniškim podjetjem; javnim uradom in zavodom; poljedelskim obratom; rokodelcem in delavcem, ki delajo na domu in ki potrebujejo petrolejsko razsvetljavo v svojih obratovališčih, da si zaslužijo svoj živež; bolnišnicam, hiralnicam, taborom za vjetnike in internirane, barakam za delavce; za izvarstveno - ali prometno - policijskih ozirov neobhodno potrebno razsvetljavo javnih cest, prostorov (stopnišč, vež itd.) in vozov; za razsvetljavo zasebnih stanovanj in v izrecni sili (stanovanja v kletih in na dvoriščih, ki nimajo zadostne ali sploh nobene dnevne luči, v primerih bolezni itd.). Obratom je vlagati prošnje za dodelitev petroleja najprej pri političnem okrajnem oblastvu, da presodi in potrdi predpogoje prejemne pravice in primernost zahteve ter naj jih potem stranke same vpošlejo na oddelek za mineralna olja (Mineralölabteilung) v trgovinskem ministrstvu. V vseh drugih primerih (§ 3, točke 5. do 10.) ima pravico izdati prejemne izkaznice politično okrajno oblastvo ali z njegovim pooblastilom občinsko oblastvo kraja, v katerem naj se porabi petrolej. Množino petroleja, ki jo more upravičenec dobiti s prejemno izkaznico, določi od primera do primera politično okrajno oblastvo ali pa z njegovim pooblastilom občinsko oblastvo. Trgovci mora vse kupcem petroleja odvzeti prejemne izkaznice z zabeležnimi knjigami (§ 6) vred shraniti in na zahtevo predložiti oblastvu ali njega kontrolnim organom.

Pazne stvari.

• **Obleka na Nemškem.** Centrala za oblačila na Nemškem je naročila 125.000 moških oblek, da jih po nizkih cenah proda manj imovitim ljudem.

• **Posledica pomoči Amerike.** »Times« piše, da je ena prvih posledic udeležbe Amerike na vojni cenejšo meso, ker prihaja na trg argentinsko meso, ki stane 10 do 11 pence funt.

• **Podpora za uničene entente kraje.** Iz Zeneve poročajo: Za obnovitev uničenih pokrajin na Francoskem, v Belgiji, Srbiji in Rusiji je bilo določenih iz Carnegijevega fonda pol milijona dolarjev.

• **Ponarejalec krušnih nakazil.** V Berlinu je policija izsledila tajno tiskarno, ki si jo je bil v svojem stanovanju uredil neki tiskar. Izdeloval je nakazila na kruh in jih prodajal. V stanovanju so našli še 2000 takih nakazil.

• **Odrezal si kose mesa z žive krave.** V sarajevski okolici se je pala krava nekega tamkajšnjega kmeta. Ker je zvečer ni bilo domov, je šel kmet iskat jo in našel jo je ležečo s težkimi ranami. Nekdo si je odrezal velike kose mesa z žive krave. Kravo je bilo treba takoj ubiti.

• **Ladje iz betona.** Na Norveškem so začeli izdelovati ladje iz betona. Najprej so začeli vlivati trgovske ladje z vsebino 255 ton, zdaj pa je inženir Fongner v Mostu pri Kristianiji zgradil motorno ladjo, ki obsega 3000 ton. Vse je narejeno iz cementa; izsveto je le krmilo, ki je seveda iz železa.

• **Oslovsko meso.** V nekem severo češkem nemškem listu je izšel oglas, ki se glasi: Oslovsko meso! Ta teden dobim 50 oslov. Meso bo jako lepo. Pripraviti se da posebno dobro; juha ima okus kurje juhe, oslovsko meso ni slabša od gosje masti. V soboto pripravim izvrstne krvave klobase iz oslovskega mesa.

• **Millionsko poverjenje.** V Rimu je bil te dni aretovan gledališki podjetnik in vojni lifierant, grof Luka Cortese. Vrli mož je lastnik gledališča San Nazaro v Neapolju, predstojnik trsta vseh italijanskih gledaliških podjetnikov in se je med vojno posvetil tudi dobavljanju vsakovrstnih potrebščin za armado. Morda je mislil, da se pusti država tako izkoriščati, kakor gledališke koristke in baleteze. Ogoljufal je državo za 6.500.000 lir, a vesel jih ne bo, ker so ga, kakor rečeno, zaprli.

• **Jasnaja Poljana — narodno imetje.** Rusko časopisje je sprožilo misel, naj kupi ruska država posestvo Jasnaja Poljana, na katerem je živel in spisal svoja nesmrtna dela veliki ruski pisatelj grof Leo Nikola-jevič Tolstoj. Ta misel je našla splošno odobravanje, toda premagati je velike težave. Po oporoki grofa Tolstoj je bila namreč k posestvu spadajoča zemlja darovana kmetovalcem in je vdovi ostalo le glavno poslopije s parkom in malim zemljiščem. Že l. 1912. je ruski finančni minister predlagal nakup vsega posestva, a najvišja cerkvena oblast je to preprečila. Tolstoj je bil pač kristijan in je res zaslužil imenovanje zakasnelega evangelista, a cerkev ga je bila izobčila in se je uprla namenu, da ni država kupila posestvo grofa Tolstega. Sedaj se dela na to, da se nakupi graščina s parkom in ohrani kot narodno posestvo in muzej grofa Tolstega.

• **Tunel pod morjem.** V kraljevski zemljepisni družbi v Londonu je imel te dni Sir Francis Foks, eden najznamenitejših angleških inženirjev, zanimivo predavanje o zgradbi tunela pod morjem, ki naj zveže Anglijo z evropskim kontinentom. Rečeni inženir je nasvetoval, naj se pod kanalom La Manche zgradi tunel, ki bo sestavljen iz dveh cev. Vsaka teh cevi naj meri povprečno 18 čevljev in naj bo položena vsaj sto čevljev pod morskim dnom. Vse delo naj izvrše stroji, ki jih bo gonila električna sila. S kopanjem se naj začne na več krajih naenkrat, da bi bilo delo čim prej izgotovljeno. Tunel naj bo tako prirejen, da ga bo lahko tudi z vodo napolniti na poljubnih mestih. Vhod in izhod na angleški strani naj bi bil pri Doverju. Po zgradbi tega tunela bo mogoče, se pripeljati v šestih urah iz Londona v Pariz in bi se lahko ustvarila taka zveza, da bi bilo možno, se peljati ne da bi bilo treba kje prestopiti iz Londona v Carigrad in iz Londona čez Rusijo na daljni vzhod.

Darila.

Aprovizacijsnemu zakladu za ubožne stoji ljubljanski je poklonila Jadranska banka v Ljubljani 200 kron in neimenovan dobrotnik vnovič 100 kron.

Gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani, je daroval znesek 75 kron, katerega bi imel prejeti kot vojaško - nastanitveno pristojbino za prostore v njegovi hiši ob Dunajski cesti 31 za mesec aprila 1917 v štirih enakih delih vdovam in sirotam padlih ljubljancov, mestnemu ubožnemu zakladu za aprovizacijo mestnih revežev-Ljubljancov, vojnookrbovalnemu uradu in Rdečemu križu.

Beguncem na pomoč! Upoštevaajoč sedanje bedno stanje goriških begunccev, je naklonilo »Hranilno in posojilno društvo« v Ptuj znesek 500 kron v pomoč ubogim izgnancem. Ravnotako je naklonila »Občinska hranilnica« v Krškem mesto venca na grob gosp. prof. dr. Jos. Dijaču znesek 100 K, da vsaj nekoliko pomaga beguncem v sedanji skrajni sili. Z željo, da bi našli mili dobrotniki in zaščitniki ubogih trpinov obilo »posredovalcev«, se »Posredovalnica« obema najtopleje zahvaljuje in kliče: »Bog povrni obilokrat!

Na daljnih bojni poljanah, med grmenjem topov, so se spomnili junaški fantje pešpolka »Cesarjevič« št. 17 ubogih goriških begunccev ter nabrali znesek 81 kron, katerega je poslal »Posredovalnica« g. Maks Jeruc, četovodja. — Ravnotako je nabral desetak Ivan Kovčič znesek 28 K in ga tudi poslal »Posredovalnici« potom uprave »Slovenca«. Hrabrim in junaškim fantom, ki ne izpostavljajo samo svojega življenja, ampak branijo svoje ljube domače ljudi tudi proti notranjemu sovražniku - trpljenju, kliče: Bog povrni! Da bi našli obilo odmeval!

Kjer je sila največja, tam je božja pomoč najbližja! V skrajni sili so prišli na pomoč blagi darovalci in naklonili pomoč v denarju: preč. g. Andrej Zing, dekan na Opčinah pri Trstu, 10 K; preč. g. Janko Dolenc, kaplan v Trnovem na Notranjskem, 13 K in g. Karel Počivalnik pol g. H. Turku 20 K. Vsem blagim darovalcem, ki se spominjajo ubogih goriških izgnancev v največji sili, v kateri se nahajajo sedaj, se »posredovalnica« natojalec zahvaljuje.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. maja: Ivan Peterlin, krojač, 40 let, Resljeva cesta 12. — Fran Stelzer, domobranski pešec, v rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču. — Leopold Jamnik, rejenc, 6 mesecev, Streliška ulica 20.

Dne 4. maja: Božidar Turra, poštarjev sin, 7 mesecev, Židovska steza 1. — Marija Novak, čevljarjeva hči, 6 dni, Vodnikova cesta 9.

Dne 5. maja: Ema Rožanc, hči železniškega uradnika, tri mesece in pol, Marije Terezije cesta 10.

Dne 6. maja: Maks Lipovec, postreškov sin, 18 mesecev, Sv. Florijana ulica 16. — Marija Grilc, hiralnica, 71 let, Radeckega cesta 9. — Josip Vaneček, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 7. maja: Josipina Bah, hči železniškega zavirača, 14 mesecev, Cesta na Rudolfovo železnico 18. — Karel Ladiha, sprevodnik državne železnice, 38 let, Zibertova ulica 223. — Katarina Beltram begunka - hiralnica, 73 let, Radeckega cesta 9.

Dne 8. maja: Dragotin Fakin, strojni mojster mestne elektrarne, 56 let, Slomškova ulica 17.

V deželni bolnišnici.

Dne 29. aprila: Josip Peršič, zidarjev sin, 1 dan. — Fran Gruden, sin železniškega sprevodnika, 4 dni.

Dne 4. aprila: Pavel Wageneder, pristljenec, 62 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kdor spati ne more, naj se posluži Fellerjevega bolečine hladnega in živca pomirjujočega rastlinskega esencega fluida z znamko »Elza - fluid«. Pri nervoznem nespauju in bolečinah vseh vrst učinkuje dobrodejno ter prinese olajšavo, mirne živce in zaželeno spanje. Nad 100.000 zdravniških priporočil in zahval. 12 steklenic stane franko 7 K 32 vin., edino pristen pri lekarnarju E.

V. Fellerju, Stubica, Elza trg 238, Hrvaško. To dobrodejno domače zdravilo naj bi nikjer ne manjkalo. Tudi Fellerjeve mlo odvajalne rabarbarske kroglice z znamko »Elza - kroglice« so uspešne pri zagatjenju. 6 steklenic franko 5 K 57 vin. (vs)

VELIKA PRANICA

Velika

izbera rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRATČKO

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 12.

Marmelado

na debelo in drobno po nizki ceni prodaja 1509

GIZELA DARBO

Mestni trg št. 13 — Pod Trančo.

Ženitna ponudba.

35 letni trgovski pomočnik želi znanje sitirane dame v svrhu ženitve. — Pisma pod »Prijetnost 1519« na upravn. »Slov. Naroda«.

Kot oskrbnica želim službo prenesti in želim 1517

službo oskrbnice

računske natakariice ali prodajalke. Zmožna sem obeh deželnih jezikov, tudi ital. nekoliko. Cenj. ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »oskrbnica 1517«.

Ženitna ponudba.

33letni samec, za sedaj vojašine oproščen, z nekaj premoženjem, se želi seznaniti v svrhu ženitve s kako gospico ali mlado vdovo, ki bi imela posestvo ali kako drugo podjetje. Ne anonimne in resne, ako mogoče s sliko in razmerje pod »Ekonom/1520« na upr. »Slov. Nar.« Tajnost zajamčena.

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Elza balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obilščancev. Cena lončku z iamtvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny, — Košice (Kassa) i Postúach 12307, Ograko. 3663

Sprejema za trgovino z meš blagom popevno izurjenega

knjigovodjo ali konterista

in 1471

trgovskega sotruidnika

iste stroke, le boljše, samostojne moči.

Norbert Zanier & sin, St. Peter v Savinjski dolini, Štaj.

Dobre britve in

APARATI ZA STRIŽENJE LAS.

1. a britev iz srebrastega jekla K 3, 4, 5; varnostni britviški aparati ponikljani K 3, 5; znamka »Perfekt« z 6 klinami, K 12, 15, 20; Dvorne rezne rezne klinke tucat K 4.50, 5, 6. Prva aparati za striženje las 9, 11, 12 K. Premena dovoljena ali denar nazaj. Pošljite po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik, Jan Konrad, izvozna trrdka, Most št. 1667, (Brux) Češko. Glavni katalog vsakomur gratis in franco.

Fellerjev dobrodejni, poživljajoči rastlinski esenci fluid z znamko

ELSA-FLUID

odstrani bolečine v udih.

Predvojne cene. 12 steklenic franko 7.32 K. Lekarnar E. V. Feller. Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Čez 100.00 zahvalnih pism in zdravniških priporočil.

V kakem prijaznem trgu ali mestu na Spod. Štajerskem kupim

za trgovino pripravno hišo

z vrhom in nekaj posestva. 1459

Vpraša naj se do 10. maja pod »Tahojanje plačilo 1459« na upr. »Slov. Nar.«

Velika prazna soba

se takoj odda. 1527

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupim

vilo ali hišo

v Ljubljani ali v predmestju.

Ponudbe pod »Vila ali hiša/1512« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Stenografino

za slovenski in nemški jezik, ob jednom strojeplisko, sprejme od 1. junija 1917, dr. ROZINA, odvetnik v Mariboru. 1528

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje 1202

trgovska trrdka J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Gospodična

z mnogoletno prakso, večča strojepisja, polzvedb v zemljiški knjigi in drugih notarskih del, želi mesta v kahi notarski pisarni. — Pismene ponudbe pod »R. E. 136/1495« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se

knjigovodkinja

izvežbana tudi v blagajničarskih poslih. Samo prvovrstne moči z večletnimi spričevali naj vpošljejo obširne ponudbe s sliko na trrdko Frano Serben, Ljutomer. 1518

Priporočam

cikorijo, milo za pranje, slivovko in tropinovec.

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju

trrdka A. Kušlan Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

„Kino Central“ v dežel. gledališču.

Torek 3., sreda 9., četrtek 10. maja: ob 4., pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer:

Lov za milijoni.

Vesela burka v treh dejanjih. V glavnih vlogah Vanda Traumann in Vigo Larsen.

Mož, ki ga je poslala usoda. 4 dejanjih.

Kdo bi naučil damo dobro italijanski jezik?

Ponudbe pod »Italijanski/1522« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Pozor pred nakupom kolesa!

V petek okoli polnoči mi je bilo na Južnem kolodvoru izmakneno skoro novo kolo trrdke »Adler«, vredno okoli 150 kron, kupljeno pri trrdki A. Gorec v Ljubljani. Vljudo prosim, da mi naznani proti nagradi če ga kdo zasledi, na uprav. »Slov. Naroda«.

Na prodaj!

Velika pritlična stanovanjska hiša

z velikim ograjenim sadnim vrtom, pripravna za vsako obrt. Najboljša lega, zraven želez. postaje v ljubljanski okolici, se po jako nizki ceni prodaja. — Pojasnila pri Anton Remec Zgornja Šiška št. 41. 1524

Sprejme se več

čevljarskih pomočnikov

tudi invalide, na stalno delo proti dobri plači, sicer na boljša in strapna dela, kakor tudi za popravila. IVAN KOS, čevljarski mojster, Zagorje ob Savi št. 116.

Odda se v najem pod izredno ugodnimi pogoji, dobro vpeljana

GOSTILNA

v lepem romantičnem kraju na Dolenjskem, eventualno tudi na račun. Stanovanje je meblirano, za najemnika prosto, istemu stoji tudi več polja za obdelovanje na razpolago. — Cenjene ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod »R. E. 1418«

Prodajo se

zofa in dva stola

FRANC ROZMAN, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 12. 1510

Kontoristinjo

dobro, starejšo meš, sprejme kartonažna tovarna IV. BONAČ. 1513

Hišnik ali hišnica

brez otrok, se sprejme za avgust. Bleiweisova cesta št. 18 t. nadstr. od 2. do 3. pop. 1456

Prodaja lesa:

Prodajam 1 vagon prav suhih, večinoma orehovih in nekaj jese-novih in češnjavih desk od 2 do 3 cm debelih. Cena po dogovoru.

PETER BAUERHEIM, mizarški mojster v Hrasniku ob Južni železnici. 1523

Brez posebnega obvestila. + Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Franja Fakin naznanja v svojem in v imenu otrok prežalostno vest, da je njen nad vse ljubljani, dobri soprog ozir. oče, stari oče, brat, tast in svak, gospod

Dragotin Fakin

strojni vodja mestne elektrarne v Ljubljani

danes dne 8. maja 1917 ob 7. uri zjutraj po dolgem mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek dne 10. maja t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Slomškova ulica št. 17 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Priporočamo ga v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 8. maja 1917.

Za izraze ljubeznjivega sočutja izreka iskreno zahvalo rodbina

Alojzij Lilleg.

1529

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8.000.000.—. PODRUŽNICA LJUBLJANA. Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%. Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPOJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opuzen, Split, Šibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

Oficijelno subskripcijsko mesto

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA LJUBLJANA

sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. Davka prosto 40 letno 5 1/2% no amortizacijske državne posojilo po K 92-50 prištevek 5 1/2% ne obresti od 1. maja 1917 naprej ter daje 1/2% bonifikacije. Ker teko obresti tega posojila že od 1. aprila 1917 znaša nabavna cena le K 91-54.²

II. Davka proste 5 1/2% ne 10 letne državne zakladnice po K 94— prištevek 5 1/2% obresti od 1. maja dalje in daje 1/2% bonifikacije.

Kupi ali v najem se vzame dobro vpeljana

trgovska hiša

na prometnem kraju v bližini železnice.
— Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.«
pod „Dobra trgovina 10/1286“.

1286

Dobro ohranjena, že rabljena
registr. blagajna 999.99

se kupi; istotam se proda kakih
1000 kg raznih starih cunj.
Ponudbe pod „Blagajna/1501“ na
upravn. »Slovenskega Naroda«.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporoča cenj. damam tu in na
deželi na Dunaju osebno izbrane
novosti
krasnih klobukov
in čepic
finega okusa za dame in deklice.
Pocpravila se sprejemajo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Solidno blago — nizke cene.

Odda se lepa

nemeblovana soba

za takoj. 1473
Poizve se v upravn. »Slov. Nar.«

!! Redka prilika !!
Na prodaj je radi družinskih razmer

lepo posestvo

ležeče na Spodnjem Štajerskem blizu želez.
postaje in mesta. Hiša z gostilniško konce-
sijo in gospodarsko poslopje še skoraj
popolnoma novo. — Posestvo meri okoli 40
oralov. — Izve se v upravn. »Sloven-
skega Naroda«.

1493

Srbečico, hraste, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha rujavu mazilo“.
Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska porcija
K 9—. Z dodatkom, kako se uporablja, se naroča pri

532

Dr. E. Flescha Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko.

Čebulček

deteljna, travna, vrtna in hvaležna cvetlična
semena na drobno in debelo priporoča

Sever & Urbanič, Wolfova ul. 12.

ANT. CIHLAŘ

tvornica cementnih izdelkov, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67.

priporoča svojo veliko zalogo cementnih cevi vseh
vrst, ter sprejema vsa v njeno stroko spadajoča dela.

Cement vedno v zalogi.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela. 1114
Solidna in točna postrežba.

Gospodje in dame

ki imajo stike s šolami, klostri,
zadrugami in društvi vseh vrst
se lahko posvetijo neki predsto-
ječi patrijotični akciji.

Ponudbe pod „Verdienst-
gelegenheit 56/157 a“ na
anonč. eksp. Jos. A. Kienreich,
Gradec, Sackstrasse 4. 1476

Mestna hranilnica v Črnomlju

razpisuje

službo praktikanta

z adjutom K 1.200.— in dragijsko doklado K 600.— letno.

Prošnje opremljene z prepisi spričeval je doposlati do 20. t. m.,
nastop službe s 1. junijem.

1516

Popolne opreme otroškega perila

v zalogi za vsako starost

priporoča znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA, Mestni trg št. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

Morski Caraghee-mah

za pripravo nadomestka jedilnega olja, je izborno
uporaben za vsakovrstne solate, če tudi nima oljne
maščobe. — Cena za zavitek K 1.30, po pošti
poslan 20 vin. več. Kdor želi rekomandirano
pošiljatev, naj doda še 25 vinarjev.

Poštna naročila sprejema:

Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6.

C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt.

RAZGLAS.

Valed sklepa danes završenega občnega zbora delničarjev c. kr. priv. avstrijskega kredit. zavoda za trgovino in obrt se bodo za leto 1916 določene dividende à 36 K
za delnico proti izročitvi delniškega kupona št. 11.

na Dunaju pri likvidatorju zavoda

v Zolcanu, Bregencu, Brnu, Feldkirchu, Gubleni, Gorici, Imenstu, Karlovih
varih, Celovcu, Ljubljani, Ljevu, Lublani, Moravski Ostravi, Olomouci,
Pulju, Pragi, Reichenbergu, Toplicah, Trzinu, Opavi in Wernsdorfu
pri podružnicah zavoda,

v Budimpešti pri Ogrski splošni kreditni banki,

v Berlinu pri ravnateljstvu diskontne družbe ali pri banki za trgovino in
industrijo ali pri S. Blocheröder ali pri Mendelssohn in drug.,

v Breslavi pri Meßkem bančnem društvu ali pri banki za trgovino in indu-
strijo, podružnica Breslava, prej Breslavska diskontna banka ali
pri E. Meßmann,

od 5. maja naprej izplačevalo.

Kupone, na kojih zadnji strani mora biti naslov vpošiljatelja, je vpošlati s spremnicami.

Dunaj, 4. maja 1917.

v Braždanu pri splošnem nemškem kreditnem zavodu, oddelk Braždanu,
v Frankobrodu na Meni pri ravnateljstvu diskontne družbe ali pri podruž.
banke za trgovino in industrijo,

v Hamburgu pri severo-nemški banki v Hamburgu ali pri podružnici banke
za trgovino in industrijo ali pri L. Behrens in sinovi ali pri M. M.
Warburg & drug.,

v Kölnu pri Sal. Oppenheim jr. & drug.,

v Lipski pri splošnem nemškem kreditnem zavodu ali pri podruž. banke
za trgovino in industrijo,

v Münchenu pri bavarski hipotekni in menični banki ali pri podružnici
banke za trgovino in industrijo ali pri Merk, Finck & drug.

1514

C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt.